

LAISVĖ

Semi-Weekly

102-02 Liberty Ave.

Ozone Park 17, N. Y.

Tel. Michigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY

Dukartsavaitinis

Dalis Queens apskrityje (N. Y.)	\$10.00
Kanadoje	\$10.00
Kitų užsienyje	\$12.00
Jungtinėse Valstijose	\$9.00

Pavienio egzemp. kaina 10 centų

No. 26

Ozone Park 17, N. Y. Penkt., kovo (March) 31, 1961

METAI 50-ji

KRISLAI

Leonas Prūseika.
Kas jį padarė dideliu
ir mums brangiu?
Jis buvo mūsų visų.
Dirbsimė!

— Rašo R. Mizara —

Šie žodžiai rašomi prieš
išvyksiant į Leoną Prūseikos
aidotuves.

Mudu su leva jau seniai
rengėmės Leoną aplankyti;
jis pats norėjo su mumis pa-
sikalbėti apie Lietuvą. Nusita-
rėme tai padaryti balandžio
1 ir 2 d., kuriomis įvyks LMS
suvažiavimas ir "Laisvės"
naudai koncertas.

Kovo 24 dieną leva išsiuntė
jam laiški, pranešant, ku-
riomis dienomis mudu Chicago-
je būsimė. Tos pačios dienos
popietį J. Paulukas praneša
telefonu, kad Leonas mirė.

Dabar važiuojam mieląjį
draugą aplankyti ir palydėti
į amžino poilsio vietą.

Tokia jau gyvenimo logi-
ka!

L. Prūseika gyveno ir ko-
vojo epochoj, kupinėj di-
džiųjų žmonių sukrėtimų,
perversmų ir laimėjimų.

Is tikrųjų, jis pats buvo
epocha!

Poeto J. Kaskaičio žodžiais:
Jis — strategas, įgudęs maršalas,
Jis — išprusęs vadovas kovų,
Jėmimo gilybės išvystas
Jėga žodžių ir raštų savas.

Gamtą apdovanojo jį pačio-
mis geriausiomis vertybėmis,
ir jis jas naudojo darbo žmo-
nių reikalams ginti, kovai už
taiką, kovai už naują socialis-
tinį rytojų.

Kas Leoną padarė dideliu ir
brangiu?

1. Jis buvo įžymus revo-
liucionierius — i revoliucinį
judėjimą įstojo 1906 metais ir
jame per visą gyvenimą buvo.

2. Jis — pasiaukojęs dar-
bininkų klasės reikalams, ir
juos ištikimai gynė gyvu žo-
džiu ir raštu.

3. Jis buvo vienas geriau-
sių, jei ne pats geriausias,
lietuvis žurnalistas. Jo plunks-
na visuomet aštriai pliekė me-
lą, ir uoliai gynė tiesą.

5. Jis buvo karštas lietuvių
tautos patriotas; visuomet rū-
pinosi Lietuvos liaudimi, kai
ji buvo paversta, ir džiaugėsi
josios didžiais pasiekimais,
kai tapo laisva.

6. Jis buvo geras bičiulis
mūsų visų, esančių pažangia-
miai lietuvių judėjime; nebu-
vo jam žmogaus didelio, ne-
buvo ir mažo. Kuriam tik
mūsų judėjimo dalyviui buvo
reikalinga pagalba, jis pirmas
ištiesė jam ranką.

Toks buvo mūsų draugas
Leonas Prūseika!

Jis gimė ir augo Lietuvoje,
jis mokėsi Liepojoj ir Petrai-
tyly; jis apie dvejus metus
praleido Suvalkų ir kitų miestų
kalėjimuose.

Jis buvo carinio teismo nu-
teistas visam amžiuvi būti
tremyje Sibire.

Is ten jis atvyko į Jungti-
nes Amerikos Valstijas; čia
gyveno Bostone, Njujorko ir
paskiausiai metu Chicagoje. Ci-
kagoje jis ir mirė.

Bet Leoną Prūseikos netu-
ri teisės savintis joks miestas,
nei jokia šalis. Jis priklausė
visai lietuvių tautai.

Argentinos, Urugvajaus,
Brazilijos, Kanados pažangio-
ji lietuvių visuomenė L. Prū-
seiką taip pat pažįsta, myli ir
gerbia, kaip ir JAV pažangie-
čiai.

Tarybų Lietuvos žmonės

J. Valst. Komunistų partija ispėja dėl karo pavojaus

New Yorkas. — JAV Ko-
munistų Partijos Veikian-
tysis komitetas išleido pa-
reiskimą Laoso reikalais.

Komunistų partija sako,
kad Laoso valstybė 1954
metais gavo nepriklausomi-
bę. Genevoje tarptautinė
konferencija nusakė,
kad Laosas turi būti neutra-
liškas. Bet buvusi JAV
vyriausybė priešakyje su
Eisenhoweriu išstojo prieš
Laoso neutrališką Phoumo
vyriausybę, apginklavo
Bouno Oumo sukilėlius ir
uždegė karą.

Komunistų partija sako,
kad Kenedžio vyriausybė
privalo atsakyti nuo Ei-
senhowerio politikos, ne-
remti Bouno Oumo "val-
džios", prieš kurią išstojo
Laoso liaudis.

Komunistai sako, kad jei-
gu JAV ir toliau remis Bou-
no Oumo grupę, tai tas ne-
ves prie karo užbaigimo La-
ose, bet sudarys didelio ka-
ro pavojų.

Kas dėl tvirtinimų, būk
"Laose komunistai siekia
išsilaikyti", tai Komunistų

partija žymi, jog tai yra se-
na imperialistų ir kolonia-
listų priedangos vėliava,
kurie siekdami laikyti pa-
verge kolonijų žmones, gin-
dami kapitalistų idėjus
kitose šalyse, sako, būk jie
"kovoją prieš komunistinį
pavojų".

Komunistų partija ragi-
na visus taiką ir laisvę my-
linčius žmones budėti, nes
yra militaristų ir imperia-
listų žymios jėgos, kurios
daro spaudimą į Kenedžio
vyriausybę.

Tūkstančiai žmonių išstojo prieš JAV

Seulas. — Apie 20,000
žmonių demonstravo Piet-
nėje Korėjoje prieš Jungti-
nių Valstijų politiką ir da-
bartinę Čango valdžią.

JAV ambasadorius Me-
Conaughy sako, kad ypa-
tingos "priešamerikinės
demonstracijos" įvyko Pu-
sane, Masane ir Kwangju
miestuose.

Seule demonstravo, apie
3,000 studentų. Korėjos
žmonės 1960 metais nuver-
tė diktatorišką Rhee val-
džią, bet naujoji, susidarius
JAV karininkų globoje, vy-
kina senosios politika.

Pietinėje Korėjoje vėl yra neramumų

Seulas. — "Korėjiečiai
serga pavasarinio karščiu",
— rašo "NYT" korespon-
dentas A. M. Rosenthall.
Jis nurodo, kad korėjiečiai
jau nusivylė naujos vyriaus-
ybės politika. Ji daug "ža-
da, bet nieko gero neduo-
da".

1960 metais korėjiečiai
sukilo ir nuvertė diktato-
riaus Syngman Rhee val-
džią. Susiorganizavo nauja
valdžia, bet ji ją sulindo
Rhee šalininkai ir tęsia se-
ną liaudies pavergimo po-
litiką: palaiko milijono vy-
rų armiją, provokuoja in-
cidentus prieš šiaurės Ko-
rėją ir smaugia liaudies ju-
dėjimą.

KENEDIS UŽ DIDESNĮ APSIGINKLAVIMĄ

Washingtonas. — Prezi-
dentas Kenedis pateikė
Kongresui pasiūlymą padidinti
apsiginklavimo išlai-
das nuo \$41,840,300,000 iki
\$43,800,000,000 metams. Jis
siūlo, kad būtų daugiau
ginkluojamasi atominiais ir
kitokiais ginklais.

DR. FINCH ir TREGOFF RASTI KALTAIS

Los Angeles, Calif. — Iš
trečio karto prisaikinti tei-
sėjai ("jury") rado kaltais
Dr. Bernardą Finchą pirmo
laipsnio žmogžudystėje, o
jo mylimąją — C. Tregoff —
antro laipsnio.

Leono Prūseikos netekus

Su mirtimi draugo Leoną Prūseikos mūsų didžioji
Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija
neteko savo sumanytojo ir įkūrėjo. Joks kitas asmuo
neįdėjo tiek daug pastangų ir energijos į išaušinimą
mūsų draugijos masinė Amerikos lietuvių apšvietos
ir kultūros organizacija. Jis dirbo ir sielėjosi jos stipri-
nimu, jos likimu, jos ateitimi. Gyvas būdamas Leonas iš-
naudodavo kiekvieną progę kalbinimui ir įrašymui
naujų narių į Draugiją.

Leono mirtis yra didžiausias, skaudžiausias mūsų
LLD nuostolis. Ji ilgai jausime. Bet neužtenka su gilia-
sia širdperša liūdėti prie draugo kapo. Draugas Prūseika
ta nenorėta. Geriausias mūsų jam paminklas bus tęsi-
mas jo darbų, nuolatinis rūpinimasis mūsų organizaci-
jos ir pažangiosios spaudos stiprinimu. Todėl dar kie-
čiau suglauskime LLD gretas.

Šio giliausio liūdesio valandoje mes kreipiamės į vi-
sus pažangiosios spaudos skaitytojus ir visus susipa-
tusius lietuvius, dėl vienos ar kitos priežasties dar nepri-
klausančius prie mūsų organizacijos, pagerbimui ir at-
minčiai mūsų tauraus veikėjo ir didžiojo kovotojo stokite
į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją!

Leono Prūseikos gyvųjų tarpe nebėra, bet jo kovin-
gos pažangios idėjos, per tiek daug metų taip energin-
gai puoselėtos, niekada neužges, jo dideli darbo žmonių
gerovę nudišyti darbai niekada nebus pamiršti.

ALDLD Centralinis Komitetas

Atgarsiai dėl karo Laoso valstybėje

Washingtonas. — Tary-
bų Sąjungos užsienio mi-
nistras Andrius Gromyko
tarėsi su prezidentu Kene-
džiu Laoso reikalais. Po
pasitarimo Baltojo Namų
žinių sekretorius P. Salin-
ger sakė, kad prezidentas
Kenedis turi viltį, jog La-
oso reikalai išsprends taikos
keliu.

Tarybų Sąjungos minist-
ras sakė, kad Laoso, kaip ir
kiti tarptautiniai klausimai,
galimi taikos keliu iš-
spręsti, jeigu tik to abi pu-
sės norės.

Maskva. — "Pravda" kri-
tikavo prezidento Kenedžio
reikalavimą "sulaikyti mi-
šius", kaip vienpusišką.
Laikraštis rašo, kad, sie-
kiant taikos Laose, reikia,
kad abidvi pusės sulaikytų
karo veiksmus.

"Pravda" rašo, kad Laose
būtų taika, jeigu Vakarai
nebūtų sukurstę sukilimo
priešakyje su Bouno Oumo
grupe. Dienraštis rašo, kad
siekiant taikos, tai: (1)
Jungtinės Valstijos turi
tuojau sulaikyti militarinę
pagalbą Bouno Oumo suki-
lėjams. (2) Thailandas tu-
ri lautis buvęs sukilėlių
karo bazę prieš Laosą
Phoumo vyriausybę. (3)
Jungtinių Valstijų milita-
ristai tuojau privalo pasi-
traukti iš Laosą, ir (4)
Jungtinės Valstijos privalo
sutikti, kad Laosą reikalus
spręstų 14-kos valstybių
konferencija.

Kas dėl SEATO grasini-
mų, tai "Pravda" rašo:
"Jeigu Laosą liaudis bus
SEATO užpulta, tai užpuo-
limas bus atmuštas. Laisvę
ir taiką mylinčios valstybės
nebus bešališkos ir SEATO
užpuolimą".

Maskvoje susirinko aš-
tuonių valstybių politiniai
ir militariniai vadai į Var-
šuvos apsigynimo Sąjun-

gos konferenciją.

Paryžius. — Francūzijos
prezidentas De Gaulle kri-
tikavo pirmesnę JAV poli-
tiką Laoso reikale, tai yra,
išstojimą prieš Phoumo
vyriausybę, bet jis maho,
kad Kenedžio kvietimas
baigti mūsų yra geras
žingsnis.

New Delhi. — Indijos
premjeris Nehru sako:
"gerai daro Jungtinės Val-
stijos, kad jos keičia savo po-
litiką Laoso reikaluose ir
nori karo pabaigos". Nehru
sakė, kad "blogas JAV bu-
vo pasielgimas, kada jos
puolė remti Bouno Oumo
sukilėlius prieš Phoumo ne-
utrališką vyriausybę".

Bangkokas. — SEATO
priėmė rezoliuciją, kad La-
oso reikaluose "imsis tokių
priemonių veikimo, kokių
matys reikalo".

Šiaurinio Thailando
gyventojai netiki, kad Va-
karai su Bouno Oumo "val-
džia" laimės karą Laose.

Paryžius. — Princes Sou-
vanna Phouma, Laosą ne-
utrališką valdžios premje-
ras, pareiškė, kad jeigu
SEATO remis Bouno Oumo
"valdžią" ir militariniai ki-
šis į Laosą, tai bus karas,
nes laosiečiai priešingi
Bouno Oumo režimui.

Londonas. — Anglijos
vyriausybė tarsis su princu
S. Phouma, nes ji mano,
kad Phouma yra įtakingas
Laose ir tik jo vadovystėje
galima Laosą neutrališką
valdžią.

Pekinas. — Kinijos spau-
da ir radijas pareiškė, kad
kol Jungtinių Valstijų karo
laivynas yra įsisteigęs ba-
zes Formozoje (Taivane),
tol negalės pagerėti Kinijos
ir JAV santykiai. Kinija
neatsisakys nuo Taivano ir
kitų savo salų, kurias su
JAV pagalba laiko Čiang
Kai-šekas.

"Jei JAV puls Kubą, tai bus didelis karas," sako Castro

Havana. — Viešbutyje
Havana Libre įvyko labai
svarbus susirinkimas, ku-
riame dalyvavo apie 2,000
Kubos veikėjų, užsienio
valstybių ambasadoriai,
Kubos prezidentas Osvaldo
Dorticos Torrado ir Lotynų
Amerikos liaudies atstovai.
Kalbėjo Kubos premjeras
Fidel Castro. Jis kritikavo
Jungtines Valstijas, kad jų
globoje Kubos pabėgėliai
organizuojasi, kurie siun-
čia lėktuvus į Kubą, suoka-

bininkus, ginklus ir orga-
nizuojasi užpulti Kubą. Jis
purodė j tai, kad Jungtinės
Valstijos vien Miami srity-
je, Floridoje, užlaiko 32,000
Kubos pabėgėlių.

Castro sakė, kad jeigu
pabėgėliai, ar JAV, pradės
karą prieš Kubą, tai tas
karas persimes ir į Jungti-
nes Valstijas, nes Lotynų
Amerikos liaudis bus su
Kuba.

Castro skaitė generolo
Cardenaso, buvusio Meks-
ikos prezidento, pareiškimą.
Cardenas sako: "Jeigu
JAV užpuls Kubą, tai Mek-
sikos darbininkai ir žem-
dirbiai imsis ginklo apgyni-
mui Kubos revoliucijos. Tą
darys ir kiti darbo žmonės
Lotynų Amerikoje, ir tada
"Yankės" monopolistai nei
vienoje Lotynų šalyje nesi-
jaus saugūs".

Castro nurodė, kad revo-
liucija Kuboje, tai yra pra-
džia revoliucijos visoje Lo-
dynų Amerikoje. Jis sakė,
kad ta turi suprasti JAV
monopolistai, jog jie nega-
lės amžinai viešpatauti ki-
tose šalyse.

20.000 portugalų puolė JAV ambasadą

Lisabonas. — Virš 20,000
portugalų piktai demonst-
ravo ir puolė Jungtinių
Valstijų ambasadą. Jie šau-
kė: "Amerikiečiai, laukan
iš Portugalijos! Laukan iš
Azorų salų!" Demonstran-
tai akmenimis išdaužė am-
basados langus ir nutrau-
kė JAV vėliavą.

Sis portugalų išstojimas
prieš Jungtines Valstijas
yra kerštas už tai, kad JAV
atstovai Jungtinėse Tauto-
se, kartu su kitų šalių at-
stovais, balsavo už ištyrimą
portugalų viešpatavimo
Angolos kolonijoje.

Meksikos spauda už Lotynų laisvę

Mexico City. — Po to,
kai Meksikoje įvyko Loty-
nų šalių kongresas ir prie-
mė rezoliucijas už politinę
ir ekonominę laisvę, tai
spaudoje prasidėjo diskusi-
jos.

Unijų ir kairiųjų dien-
raščiai ir žurnalai grupuo-
jasi už buvusio prezidento
generolo Lazaro Cardenaso
poziciją. Gį dešiniųjų ir ka-
talikų spauda remia dabar-
tinio Meksikos prezidento
Adolfo Lopezo Mateoso po-
ziciją.

KUBIEČIAI SUĖMĖ ISLIPUSIUS PRIEŠUS

Havana. — Kubos milici-
ninkai Matanzas provincij-
jos pakrastyje užklupo
priešus, išlipančius iš laive-
liu. Susirėmė tris nuko-
vė, o 12 jų suėmė. Kubie-
čiai suėmė daug ginklų,
amunicijos ir bombų.

Cabanas įlankoje milici-
ninkai suėmė penkis išlipu-
sius iš valtės. Jie atplaukė
iš Floridos. Suimtų tarpe
yra vienas amerikietis — A.
McNair. Juos teis karo tri-
bunalas.

Londonas. — Anglai nuo-
latos demonstruoja ir pro-
testuoja prieš Jungtinių
Valstijų karo bazes. Kiek-
vieną dieną jie demonstruo-
ja Holy Loch prieplaukoje,
kur JAV įstaisė atominį
submarinų bazę. Trys ang-
lai net buvo sulipę ant sub-
marino "Patrick Henry".

SAKO: "TAI PIKTŽOLĖS KENEDŽIO DARŽE"

New Delhi. — Indijos di-
džiausi laikraščiai rašo,
kad Kenedžio suplanuotas
"Taikos korpusas", tai "bus
piktžolės prezidento darže.
Ir jas reikėtų tuojau išrai-
ti, kol dar giliai nepleido
šaknų".

Ekstra

Chicago, Ill. — Trečia-
dienį čionai Lietuvių Tau-
tiskose Kapinėse tapo su-
piltas dar vienas lietuvis-
kas kapas — iškilingai
tapo palaidotas mūsų įž-
musis veikėjas ir kovotojas
Leonas Prūseika. Laidotu-
vės buvo milžiniškos — var-
giai kada šita didžiulė lie-
tuvių kolonija pirmiau bu-
vo mačiusi tokias skaitlin-
gas laidotuves. Didžiulę
masę žmonių palydėjo sa-
vo mylimą sūnų į amžiną
atilsį.

O prieš laidotuves viso-
mis dienomis didžioji Mil-
dos salė, kur Leoną kūnas
buvo pašarvotas, buvo kie-
tai užpildyta atėjusiais pas-
kutinį kartą atsisveikinti
su savo draugu. Apie veljo-
nio gyvenimą ir veiklą kal-
bėjo visa eilė veikėjų bei
įstaigų ir organizacijų at-
stovų. Be vietos ir apylin-
kės įvairių organizacijų at-
stovų, laidotuvėse dalyva-
vo veikėjai ir šių centrali-
nių organizacijų:

Lietuvių Literatūros
Draugijos pirm. K. Petri-
kienė.

"Laisvės" redaktorius
Rojus Mizara.

Lietuvių Meno Sąjungos
atstovė Eva Mizarienė.

Lietuvių Darbininkų Su-
sivienijimo sekr. Jonas
Siurba.

LAISVE

LITHUANIAN
SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays.

102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK 17, N. Y.

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$9.00	Canada and Brazil, per year	\$10.00
United States, per 6 months	\$5.00	Canada and Brazil, 6 months	\$5.00
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year	\$12.00
Queens Co., \$5.50 per six months		Foreign countries, 6 months	\$6.50

LEONAS PRŪSEIKA

BŪKIME ATVIRI IR prisipažinkime, kad JAV lietuvių pažangusis judėjimas būtų buvęs silpnėjęs, jei jam nebūtų dirbęs per apie 50 metų Leonas Prūseika.

Bet, kai rašome šiuos žodžius, Leonas Prūseika jau gulį karste, ir tuoj bus išvežtas į Lietuvį tautines kapines amžinam poilsiui.

Ir kadangi jis, gyvas būdamas, tiek daug davė mūsų spaudai, mūsų organizacijoms, mūsų visam judėjimui, mes šiandien nuolankiai lenkiame prieš jį galvą, didžiai liūdime jo netekę, ir sakome visiems mūsų žmonėms: jei norime užverti tą spragą, kurią padarė mirtis, išplėsdama iš gyvųjų tarpą Leoną Prūseiką, tai veikime daugiau, traukime naujus žmones į mūsų gretas, remkime ir saugokime savo spaudą, kaip savo akį!

— : —

MUMS, LAISVIECIAMS, ypatingai darosi labai liūdina, kad Leonas Prūseika mirė, nesulaukęs mūsų laikraščio jubiliejinio laido, nesulaukęs paties mūsų jubiliejaus minėjimo čiukuro. Jei jis būtų dar nors porą savaitę pagyvenęs, jis būtų matęs, kaip visuomenė įvertina mūsų laikraščio penkiasdešimtį, o tai reiškia įvertina kartu ir jo darbus, kaip laikraštininko ir veikėjo.

Juk Leono Prūseikos vardas nedalomai susijęs su mūsų laikraščiu, su „Laisve“. Jis ją pradėjo redaguoti 1912 metais ir redagavo per apie dešimt metų. Ne tik redagavo, — jis ją ir platino tarp žmonių, rinko jai paspirtį, verbavo naujus skaitytojus, prenumeratorių. Jis buvo puikus oratorius ir organizatorius; jis savo balsą ir gyvą žodį naudojo mūsų laikraščiu tvirtinti ir organizacijoms didinti.

Patys pirmieji „Laisvės“ gyvavimo metai buvo sunkiausi. Reikėjo jai gauti ne tik skaitytojų ir finansų, reikėjo suburti kvivon gerą skaičių bendradarbių, korespondentų, kad su jų talka redakcija galėtų padaryti laikraštį įdomesnį, įvairesnį, geresnį.

Tuo atvilgiu anoniš dienomis L. Prūseika atliko patį sunkiausią ir didžiausią darbą.

Jis visuomet buvo ir laisvietis. Gyvendamas Chicagoje, redaguodamas „Vilnį“, jis beveik kas metai stodavo į vajininkų eiles, parinkdavo „Laisvei“ aukų ir skaitytojų Chicagoje.

Atsiminkime, jog net 1957 metais, prieš pat jo siurgingą, jis įstojo į „Laisvės“ vajininkų gretas.

Jis nuolat „Laisvėi“ ir parašydavo. Suradęs valandėlę laisvesnė, ims ir parašys „Krislų“ kolumną „Laisvėi“.

Turime pripažinti, kad L. Prūseiką su „Laisve“ rišo kaž kokie nematomi saitai, sakytum, tradiciniai saitai. Čia gi jis, atvykęs į JAV, pirmiausia pradėjo dirbti. „Laisvės“ leidykla buvo pirmoji leidykla, išleidusi L. Prūseikos pirmąją marksistinę knygą — „Karolis Marksas ir jo gadynė“.

Apie anuos metus, kai Leonas Prūseika buvo pradėjęs „Laisvėi“ dirbti, jis vaizdžiai parašė savo veikale „Atsiminimai ir dabartis.“ Tą knygą kiekvienam vertėtų perskaityti iš naujo. Toji knyga buvo išleista ir Tarybų Lietuvoje, ir ten žmonių godžia skaitoma.

(Nesistebėsim, jei Tarybų Lietuvoje bus išleisti L. Prūseikos rinktiniai raštai keliuose tomuose.)

Su „Laisvės“ redaktoriais jis palaikė nuolatinį ryšį laiškais.

Štai, kodėl mes sakome: labai, labai gaila, kad mūsų mielas draugas Leonas nematys jubiliejinio „Laisvės“ laido, kurios apvainikuos mūsų laikraščio penkiasdešimtmetį

— : —

MIRTIS KERTA mūsų veikėjų gyvybes labai smarkiai. Tik neseniai mirė rašytojas Senas Vincas-Jakštys, o dabar — Leonas Prūseika — Albertas Vabalas.

Abudu jiedu anuo metu per kurį laiką dirbo „Laisvėje“: L. Prūseika — redaktorium; Senas Vincas — rašytoju rinkėju.

Abudu jiedu buvo ilgamečiai mūsų laikraščio bendradarbiai. Abudu, deja, nesulaukė mūsų jubiliejinės šventės...

— : —

DRAUGO L. PRŪSEIKOS mirtis — didžiulis nuostolis ypatingai dienraščiu „Vilniai“, kurios redaktorius jis buvo per ilgus metus.

Rašė jis „Vilniai“ sveikas būdamas, rašė jis jai sirgdamas. Ir čia buvo vienas didžiausių jo nuopelnų. Liga jam buvo neliga: jis žinojo, kad reikia dirbti, reikia kovoti su priešu, su melu, su visokiais politiniais šarlatanais, kurie apgaudinėja mažiau politiškai išprususius žmones. Ir jis rašė, jis kovojo. Jo aštri plunksna meistriškai pliekė visokius savanaudžius.

Draugai vilniečiai, draugai čikagiečiai dabar juo labai turės subružti, kad užvertę tą spragą, kurią padarė mirtis, išplėsdama iš gyvųjų tarpą vadovą, talentingą žurnalistą, organizatorių.

Ir visi pažangieji lietuviai, nežiūrint, kur jie begyventų, greit pajus tą nuostolį, kurį padarė L. Prūseikos mirtis! Visi ir visur dėdides pastangas tam nuostoliui pašalinti. Apie tai teks pakalbėti dar ne kartą.

O šiandien tariame: Išėkis mielas drauge Leonai ramiai, mes tavęs nepavilsime!

M. P. Musorgskis

Š. m. kovo mėn. 28 d. sukako 80 metų kaip mirė žymus rusų kompozitorius M. P. Musorgskis (gimė 1839 m. kovo 21 d.). Pulkus pianistas, „Galingojo sambūrio“ narys savo kūryboje labiausiai ryškiai ir pilnai atvaizdavo priešakinės 19 amž. 60-ųjų metų idėjas. Musorgskis taipgi sukūrė naują liaudies muzikinės dramos tipą.

Savo operose „Boriss Godunovas“ ir „Chovanščina“ kompozitorius parodė liaudies masių spaudžiamąją rolę istoriniame procese. Savo dainose, romanuose, operose (paskutiniųjų tarpe reikia paminėti „Sovičino mūgė“ — N. Gogolio siužetu) Musorgskis ryškiai ir gyliai piešia paprastųjų žmonių paveikslus, jų vidinį pergyvenimą, kurio jo paimiti iš paties gyvenimo. Jis sukūrė ištisą galeriją realistinių charakterių, kuriuose pilna tragizmo ir jausmo jėgos. Tuo pačiu metu Musorgskis buvo vienas ir labiausiai ryškių ir aštrių retenybų muzikoje („Blusa“, „Seminaristas“, „Ožys“ ir kt. satyrinės dainos).

Jo plunksnai priklauso taipgi orkestriniai ir fortepioniniai kūriniai, iš kurių populiariausi yra „Parodos paveikslėliai“ (M. Ravelio instrumentacija) ir „Naktis raganų kalne.“ Musorgskio kūryba turėjo didelį poveikį tiek Rusijoje, tiek ir užsienyje.

J. Sleiny

Is laišku

MANO DZIAUGSMAS

Gerbiama „Laisvės“ redakcija! Prašau iš mano laiška „Laisvėje“ išspausdinti.

Sėdžiu po apniukusia žiemos padangėje mažoje bakulėje ir galvoju radijo klausydamas apie pasaulio niekšybes ir tuštybes... Ir štai, netikėtai, kaip žaibas nutvieskė pamargintais krašteliais įneštas laiškelis. Atlpėšiau ir mano palubė nušvito. Rašo iš Waterburio:

Radau „Vilnyje“ K. Stikliaus padėką už jam išrašytą „Vilnį“ ir sako: o kaip aš dar norėčiau gauti „Laisvę“. Atsirask, geras žmogau, ir užprenumeruok man 1961 metams „Laisvę“! Taigi dabar ėmė ir atsirado tas žmogus, kuris tamstai užprenumeravo „Laisvę“! Skaityk, sveikas, ir parašyk į „Laisvę“, nes, kaip matosi, gerai plunksną valdai! Mes džiaugiamės, kad gavome dar vieną laikraščio „Laisvės“ draugijai narį.

Tardami gerų dienų, Juozas ir Ona Strižauskai

Ačiū-achiū!

Skaitysiu ir parašysiu

Kostas Stiklius

1961. I. 27.

— o —

Gerbiamas Redaktoriau, Norėčiau rasti J. A. Valsitjos lietuvių knygų mėgėją, kuris norėtų gauti iš Lietuvos knygų ir mainais man siųstų pagal mano pageldavimą knygų iš meno ir geografijos srities anglų kalba.

Maloniai prašau Jus man šiame reikale pagelbėti. Iš anksto dėkoju.

Su tikra pagarba, Pranas Medonis

Šiauliai
Pašto dėžutė 6
Lithuania, USSR

ALDLD REIKALAI

Leonas Prūseika —
Draugijos įkūrėjas ir
jos auklėtojas

Mes visi draugai Prūseiką gerbiame, kaip vadą, kaip mūsų mokytoją — švietėją. Taip, mes ir po Prūseikos mirties gerbsim ir atsiminsim jo mokymus: būti organizuotais, traukti prirašyti kitus į ALDLD, kaip į kultūros — apšvietos organizaciją, taipgi būti darbininkiškos spaudos remėjais.

Gražiausia drg. L. Prūseikai pagarba, tai gauti į ALDLD naujų narių, stiprinti darbininkų reikalus ginančią spaudą.

Taipgi turim atsiminti ir pačią ALDLD ir nors po vieng parengimėlių ir metus surengime Draugijos knygų leidimo fondai. Taip darydami mes gražiai pagerbsime mirusį Draugijos tėvą, drg. L. Prūseiką.

45-oji kp. duoda pavyzdį visoms ALDLD kuopoms

Štai su pradžia metų ir su pirma mokesčių blanka prisiūnčia auką \$100 knygų fondan. O kovo mėnesį ir vėl atsiuntė \$129.50. Lai kalba LLD 45 kuopos užrašų sekretorius Jonas Greblickas:

ALDLD Centrai: Gerbiama drauge J. Grybai. Mes ALDLD 45 kp., St. Petersburg, Fla., nutarėm visą pelną nuo mūsų filmų iš Lietuvos rodymo ir iš Dr. Stanislovičiaus rodymo (slides) paaugoti ALDLD centro reikalams, sumoje \$129.50. Tai bus gražus pavyzdys ir kitoms kuopoms, kad padarytų tą patį, būtent, paremtų mūsų centrą, kad galėtų dar daugiau išleisti knygų ir paskleisti daugiau apšvietos tarpe Amerikos lietuvių. Draugiškai, ALDLD 45 kuopos nutarimų raštininkas J. Greblick.

Daugiau aukų gauta

Detroit, Mich., 52 kuopa, Vincas Povilaitis, \$7.85.

Three Bridges, N. J., J. Dainius, \$5.75.

Chicago, Ill., F. N. Pakalniškis, \$6.

Chicago, Ill., V. Rudaitis, \$3.

Los Angeles, Calif., 145 kp., po \$3: J. Pociūnas, S. F. Smithas ir K. Pečiulis. Keene, N. H., Frank Naginė \$2.

Pavieniai nariai, siųsdami duokles, prideda ir auką:

Miami, Fla., M. Smagorienė \$1; Aliquippa, Pa., po \$1 J. Briedis ir P. Kavaliauskas; iš Kanados, V. W. Smith \$1; Carnegie, Pa., J. Gataveckas \$1; Shelton, Conn., J. Ragauskas \$1; Gary, Ind., Martha Vasil \$1; Lake Worth, Fla., V. Grazon \$1; Collinsville, Ill., 26 kp., 50c.

Sirdingai ačiū už aukas.

Šios kuopos prisiuntė naujų narių

Cleveland, Ohio, 190 kp. sekretorius J. Zebrys tris naujus narius.

Waterbury, Conn., 28 kp. sekretorė Klementina Yenkelūnas 3 naujus.

Detroit, Mich., 52 kp., L. Minskio garbei, sekr. S. Rušaitis 1 naują.

Garbės sąrašas įėjo: Cliffside Park, N. J., 77 kp., sekr. G. Stass.

Dvi knygos šiemet

Pirmoji bus: „Kruvinos istorijos puslapis atverto“ (J. Deksnio). Tai trumpa studija apie antrojo pasaulinio karo padari-

nus, turėjusius tiesioginę ir lemiamą įtaką lietuvių tautos netolimai praeičiai, dabarčiai ir ateičiai. Remdamasis gausia dokumentine medžiaga, autorius trumpai nušviečia vokiškojo nacizmo atsiradimą, jo išaugimą į grėsmingą jėgą, baissius antrojo pasaulinio karo padarinius, liūdną fašistinių kraugerių galą ir kt.

Kita knyga taipgi bus svarbi, kuri dar tebėra pasirinkime.

Todėl po visas kolonijas turi būti verbuojami nauji į ALDLD nariai.

Taipgi, kur negalima kuopos suorganizuoti, tai galima ir pavieniui prigulėti prie ALDLD, prisiunčiant \$2 ir savo antrašą į ALDLD centrą.

Visais reikalais rašykite:

ALDLD
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park 17, N. Y.
Skr. Jonas Grybas

Miami, Fla.

Iš „Laisvės“ 50 metų
jubiliejaus ir spaudai
ruošų parengimų

Pakol bile darba nepradedi dirbt, rodos, kad nebus įmanoma tinkamai atlikt. Bet reikia tik noro ir gero pasisąventimo, o pasekmės visada būna geros.

Taip ir man buvo su „Laisvės“ 50 metų jubiliejaus darbu. Labai nedrąsiai apsiėmiau tą darbą dirbti. Atrodė, iš kur aš čia gausiu tų skaitytojų koloniją maža ir tie patys jau skaičiuoja „Laisvę“ ar „Vilnį“. O kaip reikiant, atsirado toli, kurie užsirašė ne tik sau, bet daugelis užrašė savo giminėms į Lietuvą. S. Jurevičius užrašė dviem, S. M. dviem, Valilionis 1, Danis pridavė vieną naują.

Iš senų skaitytojų duokles išrinkti pagelbėjo J. Koch, Antanukas ir Stankus. Didelis ačiū jums, draugai.

Su visais piknikais irgi labai gerai pavyko. Mūsų spauda šią žiemą gavo didelę paramą. Na, o dėl „Laisvės“ 50 metų jubiliejaus, manau, kad St. petersburgiečius ar ne tik pralenkėm.

Nemažai ir dovanų buvo sušėsta. Tamsono pieštą paveikslą gavom, kuris davė pelno \$25. Bovinienė taipgi dovanavo savo darbo piešinį, jos sesutė — dvi gražias prijuostas. Birštonienė iškepė lietuvišką babką (pyragą), už kurį gavom \$17. Tamašiūnas ir Danis davė bonką likerio, M. Koch — kopūstų, Tamašiūnienė taipgi pyragą, M. Juškevičienė gražų rankdarbį, Stankus brangų kavai virt puodą, kurį parduom „Vilnės“ parengime. Visas gautas dovanas išdavė M. Koch, Mrs. Lack, N. Benikaitienė ir Tamsnienė.

Piknikuose dirbo šios draugės ir draugai: Milerienė, Sukaitienė, Tamašiūnai, Tamsonai, Kanapės, Žekoniai, Chuladai, Žeiviai, Paukščiūnai. Mr. ir Mrs. Lack, M. Balzar, N. Paukštienė, J. Koch, M. Al. Valilioniai.

Negaliu visų vardų prisimint, kurios draugės atėjo į pagalbą suplaut indus.

Visų rengimų vardu tariau sirdingiausias ačiū visiems, kurie kuom nors prisidėjo prie šio didelio darbo.

M. Valilionienė

Daugiau įvairių parengimų „Laisvės“ naudai.

Worcesteris---pramonės miestas

Prieš 40 metų aš čia apsigyvenau. Worcesterio miestas antras savo didumu Massachusetts valstijoje, tai yra pirmas po Bostono. Jis randasi 50 mylių į vakarus nuo Bostono ir Atlanto vandenyno, beveik Massachusetts valstijos centre.

Pirmieji baltieji žmonės čionai apsigyveno 1713 m., suorganiauo miestelį 1722 m., gi imesto teises gavo tik 1848 m. 1950 metais miestas turėjo 201,885 gyventojus, o 1950 metais jau tik 186,587. Reiškia, gyventojų skaičiumi sumažėjo. Miestas užima 38 ketv mylių plotą ir randasi 492 pėdos virš jūrinės lygmalos.

Fabrikų, dirbtuvių ir įvairių išdirbysčių yra apie 700. Tai didelis skaičius, atsižvelgiant į tai, kad miestas neturi uosto, toli nuo vandens kelių. Kai kurie fabrikai pasinaikino, kaip tai geležinkelio vagonų ir gatvekarų dirbykla ir odos išdirbimo įmonė. Bet tuo pat laiku naujos atsirado, kaip tai gaminimas lėktuvų dalių, plastikos įmonė ir kitos. Yra vielių, mašinų gaminimo, tekilų, verpimo, tekstilės ir kitokių išdirbysčių. Industrijose dirba apie 47,000 darbininkų. Daugumoje jie yra organizuoti į unijas. Kol kas didelio darbo dar jaučiama.

Miesto parkai užima 1,000 akrų plotą. Šalimai miesto yra nemažas Quinsigamondo ežeras. Jis populiarius rezortais. Eilė lietuvių organizacijų šalimai jo turi įsisteigę vasarnamių ir parkus piknikams.

Mieste yra 96 mokyklos, įskaitant Clark universitetą, Politechnikos institutą, Holy Cross, Assumption, pedagogikos kolegiją ir kt. Yra nemažas dailės muziejus, penkios didelės ligoninės ir dvi protinių ligų ligoninės. Bibliotekos namas labai senas, jame randasi apie 500,000 knygų. Dabar daromi planai pastatymui bibliotekai naujų rūmų.

Per pastaruosius dešimt metų miesto veidas pasikeitė: nemažai lušnyų nugriovė, daug gatvių ištiesino, padarė pakaitų. Kad automobiliai greičiau galėtų pervažiuoti, eina tiesiai beveik per vidurį miesto didelio automobilio kelio („Expressway“), kuriuo galės važiuoti šešios eilės automobilių. Jo paruošimui daug namų buvo nugriauti: 90 procentų finansuoja federalinė valdžia. Nemažai ir lietuvių pateko toje linijoje, kur buvo nugriauti namai, Nugriautas ir Lietuvių Piliečių Namai, kuris buvo įkainuotas 150 tūkstančių dolerių; nugriovė ir buvusio savaitinio laikraščio „Amerikos Lietuvio“ namai.

Mieste veikia 4 radijo stotys, bet savo televizijos stoties dar neturi. Išėina du anglų kalba laikraščiai — „The Evening Gazette“ ir rytinis „The Telegram“, kasdien apie 100,000 tiražu.

Pažangūs lietuviai turi savo namą su svetaine priešais Kromtono parką. Tai Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijos nuosavybė. Ten yra ir biblioteka, kurioje randasi nemažai knygų ir laikraščių. Veikia „Jis klubas, šiame name ir svetainėje įvyko nesuskaitomai

daug susirinkimų, prakabų, kultūrinių parengimų, kaip tai koncertų, vaidinimų ir tt. Nemažai mūsų vaikų čia išmoko lietuvių kalbos ir rašybos.

Šis namas yra kaip kokia pažangių lietuvių tėvėskė. Čionai susirenka Lietuvių Literatūros Draugijos kuopų, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo kuopos, Aido choro ir kitų organizacijų nariai. Čia jie laiko susirinkimus ir daro dainų bei vaidinimų praktikas. Čionai ateina laikraščiai, jų tarpe „Laisvė“, kuri dabar mini savo 50-ties metų jubiliejų, kuri labai daug pasitarnavo įvairioms lietuvių organizacijoms, o kartu L. S. ir D. Draugijai, jos namui, mūsų parengimams.

Tenka pasakyti, kad „Laisvės“ gyvavimas nėra atskiriamas nuo lietuvių organizacijų ir jų veiklos, nes laikraštis yra liaudies, jai ir organizacijoms jis tarnavo ir tebetarnauja.

D. J.

Cleveland, Ohio

Sėkminga konferencija

Ivykusi LLD 15 Apskr. konferencija kovo 19 d. buvo ne tik skaitlinga delegatais ir nariais, bet kartu pasirodė ir geras tarimas, o taipgi abi vietinės kuopos įrašo ir naujų narių. Konf. priėmė rezoliuciją, raginančią kiek didesnius lietuvių susirinkimus priimti rezoliucijas, raginant mūsų State departamentą pasekti Braziliją ir Vatikaną, tai yra, paleisti nieką neatstovaujančias atstovybes, kartu ir „Smėtonos“ atstovybę, kuri virš 20 metų nieko neatstovauja.

LLD 15 Apskr. pirmiau surengdavo pikniką knygų fondai, bet pereitais metais kaip tai nieko nesurenge. Todėl šioji konf. jau nutarė šiemet tam tikslui turėti išvažiavimą pas 51 kuopos narį J. Myhlingą jo gražiojo sodyboje, ant 14 kelio. Komisija mano tai įvykinti apie birželio mėnesį.

Taipgi 15 Apskr. bendrai su vietinėmis kuopomis, nutarė vykinti knygų skaitymo vakarus, pradedant sekamos vasaros pabaigoje. Kiek matoma, randasi visur nemažai tokių narių, kurie dėl įvairių priežasčių knygų negali perskaityti, o svarbių ir gerų knygų turime nemažai, tai bent vieną vakarą į mėnesį tam pašventus tą spragą būtų galima užpildyti. Apskr. komitetui tai pavesta įvykinti.

Baigdami šį sezoną dar turime keletą svarbių sueigų klubo svet. : Balandžio 8 d. LLD 22 kuopos, bal. 22 d. L. D. Pašalpinės Draugijos, bal. 30 d. LDS 4-tos Apskr. konferencija, geg. 6 d. LDS 55 kuopos, geg. 21 dieną įvyks mūsų Meno choro koncertas White Eagle svet., 8315 Kascuzko Ave. Apie tai tēmykite vėlesnius pranešimus.

J. Zebrys

Redakcijos Atsakymai

Mr. Statford, Waterbury. Ačiū už parašymą, bet neverta laikraštyje vietą užimti tam, kaip Stukas niegu ir laikraščiu. Veikia „Jis klubas, šiame name ir svetainėje įvyko nesuskaitomai

2 p.-Laisvė (Liberty)—Penkt., kovo (March) 31, 1961

Keli bruožai apie L. Prūseiką

Abejoju, ar rasis bent vienas JAV lietuvius, kuris nebūtų girdėjęs Leoną Prūseiką kalbant, kuris nebūtų skaitęs jo raštų arba kuris nebūtų kiek tiek apie jį sužinojęs iš kitų žmonių lūpų.

Albertas Vabalas gimė 1887 m. lapkričio 10 d. Daugėlaičių kaime, Virbalio valsčiuje (dabar Kybartų rajonas). Jo tėvai — Juozas ir Marijona Vabalai — buvo pasiturį ūkininkai ir gan pažangūs, žemės ūkį vedė moderniškai. Vincas Kudirka šį ūkį aprašė savo redaguojamame „Varpe“, statydamas pavyzdžių kitiems. Kai Albertas buvo septynerių metų amžiaus, mirė jo motina ir tėvas vedė kitą. „Mano pamotė“, sakė jis, „buvo man labai gera — man ir trims seserims: Onai, Kostancijai ir Elenai.“ Alberto tėvas 1905 metais buvo įstojęs į Socialdemokratų partiją, bet 1907 metais iš jos pasitraukė. Jo dėdė, Baltrus Vabalas, buvo gydytojas — mokėsi Varšuvos universitete su Vincu Kudirka.

Baigęs pradinę mokyklą, pirmiau Virbalyje, o vėliau — Kybartuose, Albertas įstojo į Liepojos gimnaziją, kurią baigė 1907 metais. Būdamas gimnazistu, jis pradėjo rašyti spaudai: pirmieji jo straipsniai tilpo „Lietuvos Žiniose“ 1904-1905 metais. 1907 m. įstojo į Peterburgo universitetą — teisių fakultetą. Reikėjo dar dviejų metų mokslui baigti, bet 1909 m. rudenį buvo areštuotas. Tuomet jau jis buvo socialdemokratas — Socialdemokratų partijai priklausė nuo 1906 metų. Apie savo areštą, gyvenimą kalėjime, tremimą ir iš tremties pabėgimą jis aprašo savo knygoje, bet labai skūpiiai. Vykdamas į Ameriką, kad sumaišyti cariniams bei kaizeriniams žandarams pėdas, jis pasivadino *Leonu Prūseika*, savo motinos mergautine pavarde. Ir nuo to laiko jis tik tokia pavarde tėra pas mus žinomas, ta pavarde jis gyveno.

Pabėgęs iš Sibiro, kur jis buvo carinės valdžios ištremtas visam amžiui, Leonas Prūseika į Ameriką atvyko 1911 metų gale. Jis tuomet buvo 24 m. amžiaus vyras — pačiame gajume, pilnas energijos ir ryžto žmogus, Peterburgo universiteto studentas. Atvyko jis į South Bostoną, kur tuomet ėjo „Laisvė“.

Lietuvių imigrantų būklė buvo labai varginga, sunki, tačiau jų vis daugiau ir daugiau į šią šalį važiuavo. Sunkus gyvenimas, skurdas daugumą jų vijo iš gimtojo krašto laimės ieškoti Amerikoje.

Jau tuomet buvo prasidėjusi kova tarp kunigų ir „svietišku“ veikėjų už žmones. Klerikalai kiek begalėdami spaudė, niekino socialistus, biauoriojo 1905-1907 metų revoliuciją Rusijoje, žmogžudžiais ir velniais apšaukė tuos, kurie pranašavo, jog neužilgo Rusijoje ir Lietuvoje kils kita revoliucija, nušluosianti carizmą ir kapitalizmą, ir kursianti socialistinę santvarką. LSS, jos organas „Kova“ ir kita socialistinė spauda sudarė vieną frontą, klerikalija — kitą. Socialistams stokavo gerai pralavintų, ne savanaukiškų darbuotojų, mokačių dalykus aiškinti, sugėbančių prie žmonių prieti, su jais palaikyti nuolatinį ryšį, kad galėtų vis daugiau žmonių ištraukti iš klerikalizmo pastogės ir juos apšviesti.

Leonas Prūseika ir buvo vienas tokių veikėjų: turįs gabumo sakyti kalboms, talentingas žurnalistas, mėgstas eiti pas žmones.

Gerokai apsidairęs, su 1912 m. pradžia L. Prūseika pradėjo dirbti „Laisvės“ redakcijoje, kurią tuomet redagavo A. Montvidas. Turinio atžvilgiu laikraštis buvo silpnas, silpną buvo ir jo medžiaginė būklė. „Laisvė“ buvo įsteigę šeši jauni vyrai partneriai mažai turėdami dolerių. „Keleivio“ pašonėje įsikūrusi, „Laisvė“ turėjo būti įdomesnė, jei norėjo pralenkti savo oponentą. L. Prūseikai pradėjus dirbti redakcijoje, laikraštis tuojau pasidarė įdomesnis, gilesnis ir socialistiškesnis. Susilaukė jis ir daugiau bendradarbių, daugiausia iš pačių darbininkų eilių. Kai neužilgo A. Montvidas iš redaktoriaus vietos pasitraukė, L. Prūseika redaktorium patapo, savo padėjėju pasikviesdamas Vincą Paukštį-Cibirą, 1905-1907 metų revoliucijos dalyvį, jau patyrusį revoliucionierių, pabėgusių nuo carinio kalėjimo.

„Laisvė“ turinio atžvilgiu gerokai pakilo aukštyn, vis daugiau darbininkų traukėsi nuo „Keleivio“ prie jos. Tačiau daug maž tos pačios pakraipos dviem

laikraščiam South Bostone. Dirva buvo per siaura. Kadangi nei Čikagoje, nei Brooklyne tuomet nebuvo jokio socialistinio lietuviško laikraščio, nors tuose miestuose lietuvių kolonijos buvo daug didesnės nei Bostone, tai ir buvo nutarta „Laisvę“ kelti į Brooklyną. Čia buvo suorganizuotas laikraščio leisti kooperatyvas, kurio akcininkais tapo daugelis lietuvių darbininkų; jų šiandien esama apie 2,000. Kai į Ameriką atvyko Vincas Kapsukas, jis neužilgo patapo šio kooperatyvo nariu. Brooklyne „Laisvė“ buvo padėti daug tvirtėms pagrindai.

Spauda yra milžiniškas įrankis darbininkams šviesti ir organizuoti. Bet tik jos neužtenka. Norint ryškiau ir greičiau juos apšviesti ir įtraukti į politinę darbininkų organizaciją bei kultūrinę draugiją, reikia eiti pas darbininkus su gyvu žodžiu. Tenka šaukti juos į mityngus ir ten kalbėti, aiškinti, agituoti. L. Prūseika tam labai tiko ir jis turėjo noro keliauti iš miesto į miestą, kai tik buvo reikalo. Kalbėtojas-oratorius jis labai talentingas, vienas geriausių Amerikos lietuviuose. Ir jis dažnai vyko į lietuvių kolonijas, apeliavo į juos gyvu žodžiu, ragino mokytis, šviestis, remti darbininkišką spaudą, stoti į LSS.



LSS kuopos dygo viena po kitos, kai kurios buvo mažytės tik iš keleto narių, bet ilgainiui vis didėjo. Ten, kur tokios kuopos buvo, Prūseika rašė joms laiškus, prašant susaukti mityngus, suruošti jam prakalbas; kur negalima didesni mityngų sudaryti, lai susirenka keli bei keliolika darbininkų — jis jiems kėlė kvič svarbaus turįs pasakyti. Rašė jis ir pavieniams asmenims ten, kur nebuvo jokios organizuotos grupės, raginant susaukti labiau prasipilėjusių akis darbininkų pasitarimus, kad būtų galima įkurti socialistų kuopelę, aplink kurią suktųsi kultūrinis ir politinis vietos lietuvių veikimas.

Jis nesidrovėjo, jis skaitė tai savo parėiga, prašyti iš žmonių aukų spaudai, žinoma, pirmiausiai „Laisvei“ palaikyti. Kiekviena savo išvyka jis parveždavo laikraščio prenumeratų aukų; surasdavo jis ir žmonių, pasizadėjusių laikraščio korespondencijų parašyti.

Galima drąsiai sakyti, kad nėra Amerikoje tos lietuvių kolonijos, kurios nors kartą L. Prūseika nebūtų aplankęs, nebūtų sakęs kalbos. O didesnėse lietuvių kolonijose jis buvo po daug, daug kartų.

Rodosi, dar Škotijoje būdamas V. Kapsukas kėlė klausimą, ar nevertėtų JAV įkurti kultūrinę-apšvietos organizaciją, kuri leistų marksistinę literatūrą. L. Prūseika buvo tokios organizacijos steigėjas. 1915 metais jis su kitais veikėjais pradėjo organizuoti Amerikos lietuvių Literatūros Draugiją. Kaip tos organizacijos pirmininkas, L. Prūseika daug pastangų įdėjo jos kuopoms įvairiuose miestuose organizuoti. Iš karto LSS vadovai link šios draugijos žiūrėjo skeptiškai, manydami, būk ALDLD pakenks LSS. Bet tuojau pamatė, kad jie klydo: nauja kultūrinė organizacija ne tik socialistiniams, o vėliau komunistiniams, judėjimui nepakenkė, bet daug padėjo. Kai 1916 metais Amerikon atvyko V. Kapsukas, jis taipgi patapo ALDLD nariu.

Ilgainiui Draugija išaugo į masinę; jos kuopų tinklas aprėpė visas JAV. Savo laiku ALDLD turėjo daugiau kaip 6,000 narių.

Kaip daugelis jaunų gabių žmonių, taip ir L. Prūseika kadaise darė bandytus ir grožinėje literatūroje. Parašė jis eilėraščių ir vis svajojo sukurti nors vieną apysaką-romaną. Eilėraščių jis rašė prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Don

Alberto slapyvardžiu. 1912 m. pradžioje L. Prūseika išvertė į lietuvių kalbą M. Lermontovo poemą „Slaptingasis laivas“ (tilpo 1912 m. „Laisvės“ nr. 3).

1913 m. Brooklyne vyko didžiulis rūbšiuvių streikas, kuriame dalyvavo ir šimtai lietuvių darbininkų. Daugelio jų buvo pirmas susidūrimas kovos arenoje su streiklaužiais, ir policija, pastatyta ginti streiklaužius ir samdytojų interesus. Buvo daug darbininkų areštuota, teista ir kitaip persekiota. Moterys streikerės, teismo nubaustos už tai, kad mušėsi su streiklaužiais, atsisakė pinigine bausmė sumokėti — jos ryžosi geriau eiti į kalėjimą. Nubaustųjų tarpe buvo ir lietuvių darbininkų. Don Alebertas joms paskyrė tokių neilgą eilėraščių:

Brangios sesutės, mes linkime jums
Laimėt pradėtą kovą.
Teisybė ir meilė, ir šventas narsums
Lai bus jums kovoj už vadovą.

Tarp skurdo ir vargo juodosios nakties
Jūs užliebėt švėturį laimės;
Ugningas drąsumas jauniosios širdies
Nemoka suklypti iš baimės.

Pašiepdamas dolerinius patriotus, idealizuojančius būsimąją „laisvą“ buržuazinę Lietuvą, Don Albertas 1913 m. jiems taip atkrito:

Myliu aš savo brangiausią tautą,
Bet tik ne vyžą ir tik ne autą,
Ir ne davatkos šventą rožančių,
Ir ne kazioną kazokų kančių.

Jeigu naktuzės tamsoj giliausioj
Žiburėlį nors ir menkiausią
Akia išvyait, kaip savo viltį,
Širdis džiaugsmingai galės prabilti.

Žodis teisybės, šviesos žiupsnelis —
Žiūrėk: nušvito vargo namelis.
Jau jam ne šmėklos grabu vaidinas,
Protas jau saule skaisčia gaivinas.

Kova ir laimė jau jį vilioja,
Susipratimas jį apginkluoja.
Ir iš artojo gimsta galiūnas,
Dėl šio pasaulio, keršto perkūnas.

Bet ten, kur dunkso dvarponių rūmai,
Ar kur gyvena mokslo keikūnai,
Ir aukso kryžius liepia vergauti —
Tenai aš kniūpsčiaus neisiu maldauti...

Laikraštis ir organizacinis propagandistinis darbas neleido L. Prūseikai parašyti ne tik romano, bet ir daug eilėraščių. Jo plunksna buvo nukreipta į straipsnių rašymą, į žurnalizmą.

L. Prūseika — pirmieji žurnalistas, su ypatingu rašymo stiliumi, su kandžiu žodžių priešui, mielu — draugui. Jis yra parašęs tūkstančius išsimečiusių po pageltusius laikraščių puslapius straipsnių. Rinkiniai jo straipsniai sudaryti ne viena, bet kelias storas įdomias ir naudingas knygas.

Kai prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas, kai 1917 metais ir Amerika jin įsivėlė, Leonui teko pasitraukti iš atsakomingojo „Laisvės“ redaktoriaus vietos, paliekant ją V. Paukščiui-Cibirui. Per kai kurį laiką jis buvo net pasitraukęs ir iš organizacinio darbo, bet rašyti „Laisvėi“ Prūseika nesiliovė. Jo straipsniai, smerkiantieji karą, kaip imperialistinį karą, nuolat margino „Laisvės“ puslapius.

New Yorko mieste ėjo rusų kalba kairiųjų socialistų dienraštis „Novij Mir“. Tuojau po karo leidėjai prašė Leoną, kad jis padėtų jiems laikraštį redaguoti, nes kai kurie gabesnieji rusai žurnalistai buvo grįžę į Tarybų Rusiją. Prūseika per kai kurį laiką tą laikraštį redagavo. Dar ir šiandien, sutikęs senesnio amžiaus pažangųjį rusą, išgirs: „Kur dabar yra tasai talentingasis lietuvių laikraštinkas, Nemenov, davęs tiek puikių straipsnių tuometiniam mūsų dienraščiui?..“

Naujai įsikūrusi rūbšiuvių unija — Amalgamated Clothing Workers of America — pradėjo leisti laikraštis toms tautinėms grupėms, kurios sudarė didesnę skaičių unijistų. Kadangi rūbšiuvių unijai lietuvių priklausė keletas tūkstančių, tai 1919 m. buvo pradėtas ir jiems leisti lietuvių kalba du kart mėnesinis laikraštis „Darbas“.

Iš pradžių jį redagavo A. Bimba, o kai jis pasitraukė, buvo paskirtas tūlas menševikas.

Rūbšiuvių unija tuomet buvo kovinga. Jos vadovybė stėjo už tai, kad Amerika pripažintų tarybinę vyriausybę, kad pradėtų su Tarybų Sąjunga prekybą. Lietuviai unijistai, matydami, kaip „Darbo“ redaktorių nesiskaito su centre unijos vadovybe, pradėjo siųsti rezolucijas

į unijos centrą, reikalaujant, kad menševikiškas redaktorių būtų pašalintas ir jo vieton pastatytas kitas, geresnis. Neužilgo jų balsas buvo išklausytas: L. Prūseika paskirtas „Darbo“ redaktorium.

Redaguodamas „Darbą“, Prūseika turėjo daugiau laiko, kadangi laikraštis buvo nedidelis ir retai ėjo. Atliekamu nuo redakcinio darbo laiku jis rašinėdavo „Laisvėi“ ir rūpinosi Literatūros Draugijos reikalais, o be to rašė knygą.

Kai „Vilnis“ pradėjo eiti dienraščiu, Čikagiečiai prašė ir reikalavo, kad L. Prūseika pasitrauktų iš „Darbo“ ir imtųsi „Vilnį“ redaguoti. Neužilgo jis tai ir padarė, persikeldamas gyventi į Čikagą.

L. Prūseika yra eilės knygų autorius. Pirmojo pasaulinio karo metu jis parašė „Karolis Marksas ir jo gadynė“. Knyga supažindina skaitytoją su mokslinio socializmo tėvu, jo gyvenimu ir mokslu. Apie tą patį laiką jis išvertė iš anglų kalbos stambų Morriso Hilquito veikalą „Socializmo istorija Jungtinėse Valstijose“.

Neužilgo po to išvertė iš rusų kalbos V. M. Fricės „Vakarų Europos literatūros istorija“, taipgi išvertė iš anglų kalbos anglų publicisto Artūro Ransome knygą apie Tarybų Rusiją — „Rusija 1919 metais“. O 1925-1926 m. parašė stambią knygą „Kary ir revoliucijų gadynė“. Vėliau — „Vytautas mažasis“. Parašė jis eilę brošiūrų bėgamaisiais klausimais, pav., 1940 metais — „Teisybė apie Lietuvą“.

Vėliausias jo veikalas — „Atsiminimai ir dabartis“. Šis veikalas, žinoma, nėra istorija, o tik istoriniai bruožai, apibūdinantieji arti 50 metų laikotarpio svarbesnius įvykius.

Per ilgus metus L. Prūseika redagavo „Vilnį“ Čikagoje.

Pradėjo siautėti šaltasis karas, buvo pakėlęs savo šlykščią galvą makartizmas — amerikinis fašizmas. Pradėta pulti komunistai ir ne komunistai, pažangesni darbininkų judėjimo veikėjai ir kovotojai už taikos pasaulyje išlaikymą.

Reakcija rūpėjo nuslopinti darbininkišką, pažangią spaudą, sunaikinti pažangiasias organizacijas ir įstaigas. Justicijos departamentas pradėjo įrašinėti į juodąjį sąrašą kiekvieną pažangesnę organizaciją, paskelbiant ją subversyvine, „komunistinio fronto“ organizacija.

Samdytojai, naudodamiesi tuo, siekdami palaužti darbininkų vienybę ir profesines sąjungas, net ir dešiniąsias, ėmė šalinti iš darbų tuos, kurie kadaise priklausė ar priklauso Komunistų partijai bei „komunistinio fronto“ organizacijoms. Nemaža komunistų vadovų buvo pasiūsti į kalėjimus, o daugelio bylos dar tebėra teismuose.

Ypatingą svorį reakcija taikė į sveiturgimus, kurie, ne dėl jų kaltės, nepatapo šios šalies piliečiais, bet kurie kovoję už taiką. Šimtai tokių veikėjų buvo areštuoti ir, valdinių įstaigų nuosprendžiu paskirti deportacijai.

Du „Vilnius“ laikraščio redaktoriai — Vincas Andriulis ir Leonas Prūseika — buvo suimti ir daryta viskas, kad jie būtų iš šios šalies išdeportuoti.

Prieš Prūseiką buvo išstatyti du „liudininkai“: lietuvių socialdemokratų veikėjas Strazdas, kuris kadaise buvo prisiliejęs prie komunistų, ir tūlas kitautais valdžios apmokamas šnipas. Leonui buvo iškeltas toks kaltinimas: jis kadaise priklausė amerikinei Komunistų partijai, todėl, einant naujai išleistu įstatymu, turįs būti išdeportuotas. Lietuviškėji makartistai ir jų šalininkai nudžiugo. Dabar „Vilniai“ iš tikrųjų bus bloga, dabar Prūseika jau nebegalės jiems kaili vanoti teisybės lazda! Bet jų džiaugsmas žlugo. Prūseikos išdeportuoti negalėjo. Reakcininkai surado kitą būdą jam „suvaldyti“: padėjo jį po savotiškų naminių areštų — jam nevalia buvo iš Čikagos išvykti toliau kaip 50 anglų mylių.

Jokie puolimai ir persekiojimai L. Prūseikos valios nepalaužė.

Už tai pažangioji Amerikos lietuvių visuomenė Leoną Prūseiką gerbė ir mylėjo.

(Sutrupinta įžanga L. Prūseikos knygai „Atsiminimai ir dabartis“, išleista Tarybų Lietuvoje.)

San Francisco, Calif.

Puikiai atžymėtas gimtadienis

Mūsų lietuvių kolonijoj randasi sumanių ir veiklių draugų ir draugių, todėl čia įvyksta vienokios, tai kitokios pramogėlės, ir tos pramogėlės nebūna bevertės. Kiekvienoj sueigoj vis suruošiama kas nors įdomaus ir visuomenei naudingos.

San Francisco mieste gyvena jau eilė metų Bernardas ir Valeria Sutkai. Kadangi jie yra veiklūs visose pažangiose organizacijose ir dosnūs aukotojai visuomeniniams reikalams, todėl jie yra plačiai žinomi ir visų gerbiami draugai ne tik San Francisco mieste, bet ir kitose kolonijose.

Kovo 19 d. Bernardas Sutkus atžymėjo savo 70 metų gimtadienį savo puošniame apartamente. Jo gyvenimo draugė Valerija dėjo daug pastangų prirengdama gausius ir skanius pietus ir vakarienę svečiams pavaišinti. Svečiai, geriau sakant, visi draugai ir draugės buvo kviešti iš San Francisco, Oaklando ir San Leandro.

Draugės atnešė didelį ir puošnų tortą, visą apseigotą žvakutėmis, su linkėjimais Bernardui gimtadienio proga. Visi linksmi sudainavo gimtadienio dainelę. Tuo pačiu sykiu buvo sudainuota gimtadienio dainelė ir Margaretai Alvinienai, nes ir jos gimtadienis yra kovo mėnesį.

Drg. Sutkai praėjusią vasarą buvo nuvykę į Lietuvą giminių aplankyti. Jie buvo labai patenkinti apsilankymu Lietuvoj ir grįždami atsiėvė visokių gražiadaikčių ir t.t., kuriuos paaukoja visuomeniniams reikalams.

Visiems skaniai papietavus ir pasikalbėjus, pas mūsų geras drauges kilo mintis, kad mes, toks gražus draugų ir draugių būrys, turime šį pobūvį atžymėti kuo nors naudingą. Tuojau dvi draugės griebėsi „darbo“ parinkti aukų „Vilniai“ ir „Laisvei“. Aukų surinkta \$45 ir padalyta pusiau abiem laikraščiam. Toks draugių sumanymas tikrai pagražino d. Sutkus gimtadienį. Bernardui Sutkui linkiu geros sveikatos, ilgo amžiaus ir linksmo gyvenimo.

Su aukomis prisidėjo šie draugai ir draugės:

Po \$5: B. ir V. Sutkai, V. U. Burdai, J. K. Karosai ir A. C. Mugianiai.

Po \$3: Josephine Anscoff, Tilda V. Kingienė, Roy ir Madeline Mijat.

Po \$2: Adomas Dagis, Z. M. Mozuraiciai, Marie Baltulionytė, Helen Jacobs, J. ir M. Alvinai, F. D. Mačiuliai, ir J. M. Ginaičiai.

Po \$1: Kazys Dimša ir senbernis.

Petras Norkus

Mūsų organizacijos narys ir geras draugas Petras Norkus kovo 4 d. atžymėjo savo 81 metų gimtadienį savo stuboj sykiu su sūnaus Arthur šeima. Nors Petras skundžiasi, kad jį vargina sąnarių reumatizmas, bet šiaip jis atrodo gražiai ir linksmas. Norkaus gyvenimo draugė Agotėlė visados energinga ir linksma. Jų sūnus Arthuras garsus muzikantas, ir taupus, jau turi nuosavybės už virš pusę milijono dolerių. Gražiai augina dukrelę ir sūnų. Jo žmona Olga gera šeimininkė.

Alvinas

Popiežiaus Jono XXIII politinis veidas

Atvira Vatikano sąjunga su pačiomis reakcigiausiomis, agresyviausiomis imperialistinėmis jėgomis gerokai pakirto katalikų bažnyčios pozicijas. Vis platesni darbo žmonių katalikų sluoksniai įsitikina, kad katalikų dvasininkija panaudoja bažnyčią darbo žmonėms dvasiniai pavergti. Dvasininkijos įtaka smunka ne tik socialistinių, bet ir kapitalistinių kraštų darbo masėse.

„Proletarinių masių akys, — su skausmu širdyje pripažįsta vienuolis — benediktinas Mesmanas, — bažnyčia — kapitalizmo sąjungininkas, spalvotoms tautos jį — kolonizatorių agentas“.

1957 m. gegužės mėnesį prancūzų buržuazinis laikraštis „Mond“ straipsnyje apie katalikų bažnyčios padėtį Prancūzijoje rašė: „Nuo 1901 m. dvasininkų skaičius sumažėjo nuo 71,300 iki 56,700. 1950 metais 15,916 parapijų buvo be kunigų. Kunigų seminarijose labai maža klierikų. Dabar, maždaug šimte kaimo kantonų ir daugumos miestų darbininkų gyvenamuose priemiesčiuose ateizmas tampa visuotiniu reiškiniu. Daugeliui priklausias bažnyčiai tapo paprasta „sezoninė“ praktika. Platiis Prancūzijos gyventojų sluoksniai apsiriboja bažnytinio apeigų atlikimu tik kai kurių švenčių ir didelių šeimų gyvenimo įvykių proga. Religijos apeigas miestuose atlieka nuo 16 iki 30 gyven-tjų.“

Tai tokia padėtis yra kapitalistinėje Prancūzijoje, kur katalikai turi svarbias politines pozicijas, ir naudojami didžiausia religinės propagandos laisvė. Religingumo smukimas pastebimas Vakarų Vokietijoje, Italijoje ir kitur.

Dar stipriau auga ateizmas, mažėja bažnyčių lankomumas Tarybų Sąjungoje ir kituose socialistiniuose kraštuose.

Po Pijaus XII mirties, atsidūręs popiežiaus soste, Jonas XXIII ėmėsi priemonių taisyti pašlijusią katalikų bažnyčios padėtį. Jis paskelbė apie numatomą sušaukti visuotinę bažnyčios suvažiavimą, kurio tikslu būtų pasirošius religingumo smukimas pastebimas Vakarų Vokietijoje, Italijoje ir kitur.

1959 m. balandžio 14 d. Jonas XXIII išleido dar griežtesnį komunistų atžvilgiu dekretą, negu Pijus XII. Jeigu 1949 m. Pijaus dekretu kalbama apie komunistinių idėjų nesutikimą su katalikų tikyba, tai Jonas XXIII savo dekretu pasmerkė visus tuos, kurie stoja į komunistų įtakoję esančias organizacijas, kas balsuoja už komunizmo sąjungininkus.

1959 m. gegužės pirmosios proga, Jonas XXIII kreipdamasis į darbininkus-katalikus pasisakė prieš vienijimąsi su bedieviais, nes tokiu būdu esą galima patekti į įtakon. Popiežių baigina tikinčiųjų ir netikinčiųjų darbininkų veiksmų vienybė kovoje prieš išnaudotojus. Tačiau plačiausiai šiuo-

laikinės Romos bažnyčios pažiūras Jonas XXIII išdėstė 1959 m. birželio 29 d. enciklikoje. Prisdengdamas religija, apeliuodamas į doros principus, šis popiežius, kaip ir jo pirmtakai siekia ginti išnaudotojų interesus, stiprinti Vatikano pozicijas kovoje prieš materialistinę pasaulėžiūrą, prieš mokslą.

Jau Leono XIII laikais Vatikanas keitė savo socialinius principus: katalikybė iš feodalizmo religijos darėsi buržuazijos religija. Leonas XIII miręs 1903 m., buvo pirmasis imperikalizmo epochos popiežius. Jo laikais smarkiai augo socialistinis darbininkų judėjimas, kurio dvasininkija bijojo ne mažiau kaip buržuazija. Be to, katalikų dvasininkija suprato, kad grėžimas į feodalizmą jau neįmanomas, nes buržuazijos rankose atsidūrė ne tik ekonominė galia, bet ir politinė valdžia. Todėl kleras tapo buržuazijos priekiu kovoje prieš socialinio ir tautinio išsivadavimo judėjimą.

1891 m. Leonas XIII paskelbė encikliką „Rerum novarum“ („Apie naujus daktus“). Ji buvo nukreipta prieš dirbančiųjų klasiinę kovą, prieš socializmą. Ji skelbė, kad privatinė nuosavybė žmogus gaives „iš prigimties“. Pasiikindamas, kodėl šios „prigimties“ dovanos neturi dauguma žmonių, Leonas XIII sakė: „Dievas žmonėms davė valdyti žemės turtus, tačiau tai nereikia, kad visi be išimties turėtų būti savininkais“. Norėdamas suskaldyti darbininkų judėjimą, atitraukti darbininkus-katalikus nuo ėjimo išvien su darbininkais bedroje klasinėje kovoje prieš buržuaziją, popiežius rekomendavo sudarinėti katalikiškas darbininkų organizacijas, pagrįstas „klasių bendradarbiavimo“ principu.

Su tokiu pat uolumu buržuazijos interesams, kapitalistinė privatinė nuosavybė grynė ir Leono XIII įpėdiniai.

Jonas XXIII savo enciklikoje pakartoja ankstyvesniųjų popiežių antimokslinius tvirtinimus apie tai, kad mokslas nepajėgus pažinti pasaulio, kartuoja jo socialinę demagogiją apie klasių bendradarbiavimą, kapitalistinės nuosavybės ir klasių amžinumą. Paminėtoje enciklikoje jis rašo: „Jau mūsų pirmtakas teisingai pastebėjo: „Dievas nori, kad žmonių visuomenėje egzistuotų klasės, bet tarp jų kartu būtų draugiški brolybės santykiai.“

Taip naujasis popiežius, sekdamas ankstyvesniųjų popiežių pavyzdžiu, moko, kad „dievas nori“, jog amžinai būtų išnaudotojai ir išnaudojamieji, kad darbo žmonės paklusniai vilktų išnaudotojų jungą, tikėdamiesi už tai po mirties gauti „dangaus karalystę“.

Siekdamas įrodyti išnaudotojiškos santvarkos amžinumą, Jonas XXIII aukščiau paminėtoje enciklikoje rašo: „Kapitalas negali išsilaikyti be darbo, o darbas be kapitalo.“ Šis popiežiaus tvirtinimas — šiuurkštus istorinės tikrovės iškraipymas. Argi Tarybų

Sąjungos ir kitų socialistinių kraštų darbo žmonės ne tik teoretiškai, bet ir praktiškai neįrodė, jog jie sėkmingai stato socializmą be kapitalistų ir dvarininkų? Tvirtindamas, kad darbas negali gyventi be kapitalo, popiežius nori darbo žmonėms įteigti, kad darbininkai negali egzistuoti be kapitalistų malonės. Šios apgaulės tikslas atitraukti tikinčiųjų mases nuo kovos prieš kapitalizmą.

Antimokslinis ir pats sau prieštaraujantis yra kitas enciklikos tvirtinimas, esą klasiniai skirtumai išplaukia iš pačios prigimties, tačiau tai negalinti būti klaidis klasių bendradarbiavimui ir jų brolybė. Istoriškai mokslas jau XIX amž. įrodė, kad klasiniai skirtumai atsirado kartu su klasiine visuomenė. Jie išnyks kartu su paskutine tos visuomenės formacija — kapitalizmu. Be to, ar galima rimtai kalbėti apie brolybę, tarp išnaudotojų ir išnaudojamųjų, kol pirmųjų rankose ne tik materialinės vertybės, bet ir politinė valdžia, o antrųjų — tik jų darbo rankos. Prie tokių sąlygų visos kalbos apie darbininkų ir kapitalistų vienybę yra vien tik pasityjimas iš darbo žmonių.

Kalbamoje enciklikoje Jonas XXIII sako, kad tarp įvairių visuomenės klasių reikia pasiekti tokio sutarimo, kokio trokštama pasiekti tarp tautų. „Jeigu“, sako jis, — to nebus pasiekiama, kils, kaip mes matome, tarpusavio neapykantą ir nesutarimą, dėl ko gali kilti neramumai, žalingos revoliucijos taipogi pautynės.“

Štai kame glūdi popiežiaus kalbų apie klasių amžinumą ir jų brolybę prieš buržuaziją, popiežius rekomendavo sudarinėti katalikiškas darbininkų organizacijas, pagrįstas „klasių bendradarbiavimo“ principu.

Stai kame glūdi popiežiaus kalbų apie klasių amžinumą ir jų brolybę prieš buržuaziją, popiežius rekomendavo sudarinėti katalikiškas darbininkų organizacijas, pagrįstas „klasių bendradarbiavimo“ principu.

Stai kame glūdi popiežiaus kalbų apie klasių amžinumą ir jų brolybę prieš buržuaziją, popiežius rekomendavo sudarinėti katalikiškas darbininkų organizacijas, pagrįstas „klasių bendradarbiavimo“ principu.

Stai kame glūdi popiežiaus kalbų apie klasių amžinumą ir jų brolybę prieš buržuaziją, popiežius rekomendavo sudarinėti katalikiškas darbininkų organizacijas, pagrįstas „klasių bendradarbiavimo“ principu.

Stai kame glūdi popiežiaus kalbų apie klasių amžinumą ir jų brolybę prieš buržuaziją, popiežius rekomendavo sudarinėti katalikiškas darbininkų organizacijas, pagrįstas „klasių bendradarbiavimo“ principu.

bia ma „klasių brolybės“ koncepcija yra ne kas kita, kaip religinis darbo žmonių neriboto išnaudavimo pateisinimas.

Jonui XXIII nepatinka revoliucinio judėjimo, marksizmo plitimas, plačiose liaudies masėse, todėl kreipdamasis į darbininkiją, jis rašo: „Nereikia palaikyti pasekėjų mokslo, kuris yra bažnyčios pasmerkimas.“ Kylančio revoliucinio judėjimo baimė verčia popiežių griebtis ir antikapitalistinės demagogijos. Kreipdamasis į kapitalistus, jis nurodo, kad jį esą jaudina darbo žmonių skurdas, kviečia kapitalistus būti gailestingais, nes priešingu atveju bažnyčios priešai gali pasinaudoti darbo žmonių nepasitenkinimu ir nukreipti juos kovon prieš kapitalizmą. Vadinas, dangiškajam ambasadoriui žemėje, ne skurstančiųjų darbo žmonių gaila, bet kapitalizmo, prieš kurį krypta dirbančiųjų neapykanta.

Vienintelė popiežiaus rekomenduojama darbo žmonių išeitis iš skurdo žemėje — kentėjimas, už kurį jis žada galimybę po mirties patekti į dangaus karalystę. Enciklikoje rašoma: „Težino, jog deka kentėjimų šiame mirtingame gyvenime... jie išsiauksina, tampa kilniais ir gali pasiekti dangų laimę.“

Deja, vis mažiau atsiranda kvailių, kurie dėl tariamojo dangaus sutiktų vargti tuo metu, kai jų krauju ir prakaitu tunkantieji kapitalistai ir aukštieji dvasininkai susikuria sau rojų žemėje.

Jonas XXIII mėgino sudaryti įspūdį, kad jis kažką pakeičias tradicinėje Vatikano politikoje. Bet visa baigėsi tuo, kad jis panaikino popierinių kepuraičių pardavinėjimą turistams Vatikane. Tuo tarpu, kaip teisingai pažymi italų žurnalistas K. Palcenbergas, „gigantiškoje kovoje, kuri vyksta pasaulinėje arenoje tarp kapitalizmo ir komunizmo, katalikų bažnyčia vaidina pirmąją vaidmenį kaip visų religinių, o daugumoje ir pasaulietiškių, antikomunistinių jėgų lyderis.“

Ši Vatikano vaidmenį pripažįsta ne tik kitos krikščioniškos bažnyčios, bet pati pat ir kai kurie musulmonų kraštai, su kuriais jis užmegė diplomatinius santykius, tikėdamasis sudaryti bendrą frontą prieš bedieviškąjį komunizmą.“

Vatikano organas „Observatore Romano“ toliau užsispyrusiai rašo, kad taikus sambūvis — tai melas, spąstai, gudri komunizmo gaudyklė, siūlanti paliaubas tik todėl, kad jam reikia pailsėti.

Šią Vatikano politinę liniją praktikoje vykdo Vatikano šulai Ottaviano, Spellmanas ir kt. N. Chruščiovui besilankant JAV, Amerikos katalikų bažnyčia su kardinolu Spellmanu priešakyje bandė išplėsti šalyje priešišką TSRS kampaniją, Bostono arkivyskupas kardinolas Cushingas rašė: „Tarybinės valstybės vadovo pakvietimas į JAV tolygus mūsų sienų atidarymui priešui karo veiksmų metu.“

Prieš tarptautinio įtemimo mažinimą pasisakė ir kitas Vatikano šulais kardinolas Ottaviano Italijos prezidento Gronkio ir Tarybų Sąjungą kelionės metu.

„Krikščioniškieji politiniai veikėjai, — pareiškė Ottaviano, — negali turėti reikalo su socialistinėmis šeimomis.“

Italijos kompartijos CK sekretorius Tofjatis ryšium su Vatikano reakcija dėl Gronkio kelionės į Maskvą nurodė, kad tarptautinio įtemimo mažėjimo proceso pradžia katalikų bažnyčiai reiškia krizės pradžią.

Jonas XXIII politinį veidą rodo jo labai meilūs santykiai su Vokietijos revanšistų vadu Bonos kancleriu Adenaueriu, kuris 1960 m. buvo priimtas privačiojo popiežiaus audienčioje. Juos abu jungia bendri kovos su komunizmu tikslai.

Jeigu kartais Vatikanas ir prabyla apie taiką bei taikų sambūvį, tai vien tik taktikos sumetimais. Gali pasikeisti metodai, bet ne Vatikano politikos tikslai. Katalikų bažnyčios veikėjai negali nematyti visų tarptautinės padėties pakitimų, negali nesisikaityti su milijonų eilinių katalikų nuotaikomis. Tai verčia Vatikaną laviuoti, tačiau Romos katalikų bažnyčia dėl savo ekonominės padėties, savo ideologijos ir toliau pasilieka tarptautinė reakcinė jėga, tarnaujančia išnaudotojų interesams.

Dabartinis Vatikanas — tai ne tik reakcinės ideologijos centras, bet ir vienas iš tarptautinės politinės reakcijos centrų. Tai paaiškina kosmopolitinių katalikų bažnyčios organizacijos pobūdį, jos milžiniškais turtais, gausia agentūra, kurią ji turi įvairiuose kraštuose, jos ilgą metų patyrimą dvasiškai pavergiant liaudies mases. Vatikanas visuomet buvo priešiškas nusistatęs prieš Tarybų Sąjungą ir liaudies demokratijos kraštus. Ir dabar Vatikanas stengiasi išnaudoti katalikų bažnyčią savo ideologinei diversijai prieš socialistinius kraštus, prieš revoliucinį judėjimą.

Los Angeles, Cal.

Klaidos atitaisymas

„Laisvės“ nr. 17 tilpusioje atskaitoje aukojusių „Laisvės“ 50 m. jubiliejaus atžymėjimo parengime išskverbė nemaloni klaida. Žymėta, kad P. Varaška aukavo \$1, turėjo būti \$5. Į vietą \$105 aukų, turėjo būti 109.50.

Šiuomi klaidą atitaisome ir d. P. Varašką prašome atleisti.

Rengimo Komisija

Milford, Conn.

Nusišovė

Prieš pusantrų metų Joseph Grudinsky atsiskyrė nuo savo žmonos Mildred, bet jai nedavė ramumo. Vasario mėnesį jis atėjo į žmonos butą, 9 Purchase St., ir atsinešė šautuvą. Žmona ir sūnus Joseph, Jr., 13 metų, pabėgo į žemutinį aukštą. Moteris pašaukė policiją.

J. Grudinsky per porą valandų nepasidavė policijai, paleido į ją kelis šūvius, o po to pats nusišovė. Policija sako, kad Grudinsky yra buvęs areštuotas už muštynes, ggirtumą ir laurymą važiuotės taisyklų.

M.J.A.

Rawalpindis. — Pakistanas ir TSRS pasirašė sutartį. Pakistanas pirks iš TSRS aliejaus už \$35,000,000.

Philadelphia, Pa.

Visi senos kartos lietuviai, pasilgę savo senos tėvynės Lietuvos, pasižymėkite balandžio 8-tą dieną, atvykite į Republikonų klubą, 2530 N. 4 St., 7:30 vakare.

Čia bus rodomi gražūs paveikslai apie mūsų brolių bei sesių gyvenimą Lietuvoje. Būkite „Laisvės“ skaitytojai ir pakvieskite savus kaimynus.

Barnes Foundation, senovės vertingų piešinių galerija, buvo uždara publikos lankymui per 38 metus. Kova ėjo per teismus per ilgą laiką.

Bet pagaliau teismo įsakymu kovo 18-tą atidaryta publikos lankymui. Pirmą lankymo dieną buvo skaitlinga lankytojų, ypatingai tais, kurie domisi paįsyba.

Si įstaiga yra liuosa nuotaksų. Sakoma, šioje galerijoje yra milijoninės vertės piešinių.

Whitman kompanijos saldinių darbininkai nesągalutina susitaikę, kuomet kompanija davė 60 darbininkų, nepriklausančių priemonijoms, unijistų darbus. Tačiau U.S. distrikto teismo įsakymu 439 valdyba sutiko sulaukyti pikietą kol derybos eina.

Printing unijos lokalas 520 pasirašė sutartį su Cuno Easter printing kompanija.

Si kompanija spausdina žurnalus ir joje dirba 750 darbininkų. Sutartis pasirašyta dvejų metų laikui su pakėlimu 5 dolerių saveitei į sveikatos fondą. Bet pakelimas mokesties jeis galion kitais 7 centais valandai.

Visi ženklai rodo, kad valstijos seimelis panaikins mirties bausmę Pennsylvania valstijoje. Harrisburge eina rimtos tuo klausimu diskusijos. Bažnyčių vadovai, įvairios organizacijos daro pareiškimus seną įstatymą panaikinti.

Valstijos gubernatorių Lawrence sulaukė 8-nių kalinų žudymą ir laukia leģislatūros nuosprendžio. Lawrence pasakė, kad jeigu seimelis nutars panaikinti mirties bausmę, tai jisai pasirašys.

Jeigu tai bus padaryta, tai, rodosi, ši bus atūnta valstija šioje šalyje panaikinusi mirties bausmę.

Derby township išmatų rinkėjai pareikalavo pakėlimo uždario. Valdininkai pasiūlė \$200 metams. Dirbantieji reikalavo \$500 metams. Nebūdami unijistais, tapo atleisti iš darbo ir niekas jų neužtarė.

Bet pagaliau pašalintieji darbo jį susiūtė!

prisirašė prie Teamsterių unijos lokalo 343 Philadelphiaje. Lokalo valdybą kreipėsi prie valdininkų taikiu būdu sutaukinti. Bet valdininkai pasakė, kad jie pašalinti iš darbo ir atsiskaitė tartis. Kito būdo neliko, kaip paskelbti streiką ir pastatyti pikieto eilę.

Darbo departamentas atsisakė priimti skundą pralaimėjusių rinkimus lokale 234. Pralaimėjusieji į lokalo valdybą rinkimus Juliana ir Charles H. Robinson skundė lokala, kad nebuvo teisingi balsavimai. Tačiau tyrinėjimas parodė, kad nieko priešingo nebuvo.

Šis lokalas turi arti šešių tūkstančių narių.

American Association mokyklų valdyba priešinga suteikti paramą ar bent kokią paskolą katalikiškoms ir privatinėms mokykloms. Ji užgria Kenedžio pasiūlymą teikti paramą tik viešosioms mokykloms.

Ji aiškiai pasako, kad kiekvienam viešųjų mokyklų durys atdaros, bet jeigu kas nori palaikyti parapijines ar privatinės mokyklas, tai lai suranda būdus ir išteklius jų palaikymui.

Philadelphijos spauda rašo, kad su pradžia gegužės mėnesio AFL-CIO rengia bedarbių eiseną į Washingtoną. Maršuotojų būsia iki dvidešimt tūkstančių. Maršuotojai bus iš didžiųjų nedarbo paliestų vietų ir, sakoma, kaip tik tuo laiku Kongrese bus diskutuojama minimum skalė \$1.25 valandai.

Spauda sako, jog prezidentas Kenedis šiam žygiui pritarė, kad paveikti Kongresą balsuoti ir priimti įstatymą su \$1.25 valandai.

Spauda pažymi, kad tai eisenai vadovaus pats AFL-CIO prez. Meany. Piliėtis

New Haven, Conn.

Mirė A. Valuckas

Mirė Antanas Valuckas, geras draugas. Seniau buvo LLD kuopos nariu. Jis lankydavė parengimus, mylėjo laiką praleisti su draugais. Velionis paėjo iš Kauno rajono. Išėkis, Antanai, amžinai! Reikiu didelę užuojautą jo žmonai ir šuniui.

J. Kunca

ŽMOGUS LOJO, OŠUO IKANDO

Endicott, N. Y. — Tulas L. Rigley, 29 metų, bandė išgaudinti gazolino stoties sargą šuni. Jis susilepė ant „visų keturių“ ir pradėjo į šunį loti „woof, woof“. Šuo ant jo puolė ir sukratė nosį. Gydytojas turėjo darbo jį susiūtė!

Svarbus įvykis Brocktono Padangėje

Montello Vyrų Dailės Grupė rengia didelį dalyką visai Massachusetts valstijai. Balandžio-April 23 d., 1:30 val. popiet, įvyks šaunus koncertas, o vakare (tą pačią dieną), bus banketas. Koncertas bus Liet. Taut. Namų viršutinėje salėje, o banketas apatinėje.

Šie du renginiai atžymėjimui „Laisvės“ aukstinio jubiliejaus. Taigi, visi apšvieta branginant žmonės privalo atsilankyti į šį didelį pokylį. Koncertas duos jums moralės stiprybės, o banketas sustiprins fiziškai.

Rengėjai

Auburn-Lewiston, Me.

Broūžai iš mano atsilankymo i Floridą

Sausio 24 d. vakare iš Auburn orlaiviu pirmą kartą mano gyvenime pasiekiau padanges ir skrendu saulėtos Floridos link. Pasiekus Bostoną ir kiek palaukus, reikėjo persėsti į didesnę orlaivį. Už valandos laiko atskridome į New Yorką. Išėjo dar keli keleiviai. Pasikėlė ir be sustojimo skrendame tiesiai į Floridą, 1,600 pėdų aukštyje.

Naktis šviesi. Atrodė, kad mėnulis rodo mums kelią, ir jis taip arti, kad su ranka iš orlaivio lango galėtume pasiekti. Iš tokio aukščio, pažvelgus žemyn, matosi įvairios elektros šviestų, pasakiškai dabinančios mūsų žemelę.

Iš New Yorko į Tampa kelionė ėmė virš 6 valandų. Buvo suvėluota viena valanda. Mano laimė, kad kai kas manęs jau laukė. Ir pasisveikinę sėdome į netoli stovintį automobilį ir pasileidome iš Tampos per St. Petersburgo Sunshine Skyway Bridge, kuris yra 15 mylių ilgio ir rėšasi su Palmetto ir Bradenton.

Mano kelionė baigėsi ant Anna Maria salos, Floridoje, kur buvo mano laikinai namai. Po dviejų mėnesių išbuvimo išsivežiau daug linksmų, įvairių pergyvenimų įspūdžių, kurių niekada nepamiršiu. Po kelionės kiek pailsėjus buvo gera proga pasimaudyti ir saulėje pasikaitinti. Apsipažinau arčiau su savininku ir šeima, tada jaučiausi kaip namie. Man patinka Floridos saulė, žydintys medžiai ir Gulf of Mexico maudynės.

Sausio 29 d. važiuojame į St. Petersburgą, kur rengiamas ALDLD 45 kuopos filmų rodymas. Pirmą kartą peržengus Laiskanėsių Salės slenkstį pirmiausia ieškojau man pažįstamų veidų — Jono ir Helenos Zilinskių iš Lewiston, Me., kur daug metų buvo veikęs ALDLD 31 kuopos narys ir nenuilstantis „Laisvės“ vartininkas. Abu Zilinski ai atrodo gerai ir pasitenkine. Turi savo stubą tarp puikiai apaugusių palmių.

Mano nuostabai, čia ir vėl tenka pasimatyti su Jonu Grybu ir su tais pačiais filmais net Floridoje. Sykiu su Grybu atvyko J. Gasiūnas ir J. Bimba. Filmai buvo rodomi per du vakarus ir ant abiejų mums teko būti. Publika irgi prisijunko daug. Tuo pačiu sykiu turėjome progos susipažinti su Antanu ir Antanina Jocius iš Clearwater. Draugiški ir malonūs žmonės. Turi nuosavą puikią rezidenciją ir pasitenkinę saulėtos Floridos gyvenimu.

Vasario 11 dieną mes ir vėl St. Petersburgą — ant ALDLD 45 kuopos rengiamų pietų. Pietūs buvo geri, skanūs ir už mažą kainą — tik \$1.25 asmeniui. Publika atsilankė daug, taip kad darbščios vietinės gospadinės nespėjo dėti maistą į lėkštes. Visiems liki soties pasivaigalius ir stalus į šoną nustumus, atsirado ir muzikantas ir prasidėjo šokiai.

Man, kaip iš „eskimų“ šalies atvažiuojantį į saulėtą Floridą, buvo labai gražu matyti, kaip visi senyvo amžiaus „jaunuoliai“ šoka polkute į taktą, taip, kad ir

aš nebeiškenčiau neapsisukus.

Kiek vėliau teko pasikalbėti ir su vietiniais kuopos veikėjais — Julium Grebliuku, Vilkeliu, Dziukeliu ir su knygos „Apie Dievus ir žmones“ autoriu Antanu Metelioniu. Iš pasikalbėjimų patyriau, kad turi skaitlingą kuopą, daug veikia ir turi stiprios energijos veikimui. O kas svarbiausia, kad visi santaikoje ir vienybėje su gyvena. Valio, saintpetersburgiečiai!

ANNA MARIA

Anna Maria yra sala vakarus Gulf of Mexico, turinti 1,500 vietos gyventojų. Aplink visą salą yra puikios maudynės, vanduo šiltas ir švarus. Marių pakraščiuose galuoja žvilga baltas smėlis kaip sniegas.

Čia apsigyvenę visokių tautybių žmonij, daugumoje pensininkai. Ant šios salos apsigyveno ir vienas lietuvis, savu laiku buvęs namų statybos kontraktoriaus — architektas John Walins. Pasistatė sau ir dukteriai su sūneliu puikią rezidenciją su visais patogumais. Turi puikų automobilį ir savo patogumui nemažą motorinį laivą žuvaliui. Apie namus visur žydi įvairūs gėlynai ir palmės. Nors savo jaunystėje pergyveno visokių sunkenybių ir nepasisekimų, kaip darbe ir abelnai savo gyvenime, bet tvirtas nusistatymas ką nors geresnio pasiekti gyvenime nepalaužė norų būti tuo, kuo šiandien Jonas yra. Puikioje darbininkijoje dvasioje užaugino savo du vaikus — sūnų ir dukterį. Išmokslino ir pastatęs ant gerų pamatų dabar sako: gyvenkite.

Duktė Bernice dirba teisiųjų raštinėje Bradentone, o sūnui pervedė visą savo kontraktoriaus biznį Stratford, Conn.

Man beiešint pas Joną ir dukrą Bernice teko susipažinti ir su toliau gyvenančiais lietuviais — su Lapienais, Juozu Krūku ir Antanu Tupikaiciu, visi iš Tampos; taipgi ir su William ir Antoinette Shulze iš Bradentono. Visi malonūs ir draugiški žmonės.

Vieną žodžiu, visiems dėkoju už draugišką priėmimą ir meilę. O labiausiai dėkoju Anna Marijos gyventojui John Walins, kuris davė man progos viską pamatyti ir pasigrožėti.

Namus, Auburn, Me., pasiekiau laimingai kovo 19 d. A. Apšėgiene

Binghamton, N. Y.

Mūsų nuveikti darbai per 1960 metus

„Laisvės“ ir „Vilnies“ prenumeratų rinkimo vajai užsibaigė gražiai, nes buvo rūpestingai pasiruošta pasidaruoti.

Kovo 14 dieną įvykusiam LLD 20 kuopos moterų skyriaus susirinkime buvo pateikti raportai iš moterų skyriaus veiklos per visus 1960 metus. Pirmininkė A. Maldaikienė pranešė, kad darbavosi, kiek galėdama, dalyvavo susirinkimuose. Protokolų sekretorė drg. Marytė Kulbiena ir išdininė Onytė Wellus išdėgė bendrą metinį (suglaustoje formoje prirengtą) raportą: susirinkimai laikyti 6; turėjome dvi paskaitas. Spalio 22 d. buvo rodomi filmai iš Tarybų Lietuvos. Vakaras buvo ruoštas ben-

drai su LDS 6 kuopa. Įplaukų turėjome \$81.09. Aukota iš užuo: „Vilniai“ \$30, apšvietos fonui \$6, „Laisvės“ 50 metų sukakties proga \$80. Su kovo 1-ma izuo pinigų yra \$10.46.

Literatūros platintojų raportas: M. Kaziauskienė raportavo, jog 1960 m. išplatino 5 egz. „Dabartinė Lietuva“ ir 18 egz. „Vilnies“ kalendoriaus. Atnaujino 13 „Laisvės“ prenumeratų ir gavo 3 naujas, atnaujinta 3 „Vilnies“ prenumeratos ir gavo 1 naują. Reę visus 1960 metus pasūsta „Laisvės“ prenumeratomis ir aukomis \$399, „Vilniai“ prenumeratomis ir aukomis \$427 ir „Laisvės“ \$26. Sykiu sudarė \$302.00. Man pagelbėjo Marytė Kulbiena ir Onytė Wellus.

Drg. J. K. Navalinskienė prae pridėti ir jos sukeitus ir pasūstus pinigus: „Laisvės“ \$221.25 ir „Vilniai“ \$93, Kas viso sudaro \$866.25. Graži parama mūsų pažangiajai spaudai. Mūsų literatūros platintojos drg. M. Kaziauskienės raportas priimtas su pagyrimu. Ir komiteto raportai priimti.

Mes turime gerų, širdingų, nematomų pažangiosios spaudos rėmėjų. Jie tēmija spaudą ir vietinį moterų judėjimą liaudies gerovei, ir iškilus svarbiems įvykiams, kur yra reikalinga finansinė parama, tie mūsų gerieji draugai visuomet atsiliepi pagal išgalę. Mes, Moterų skyrius, tariame širdingiausiai padėką visiems, kurie prisidėjo su aukomis mūsų spaudos paramai.

Drg. P. Yasilionienės surengta Naujų Metų sutikimo sueigėlė prisidėjo su \$86 prie parėmimo spaudos. Pinigai įskaityti į bendrą skaitlinę. Didelis dėkui jai ir jos sueigėlės dalyviams. Moterų skyriaus ižd. Onytė Wellus

New Haven, Conn

Kovo 21 d. įvyko LLD 32 kuopos susirinkimas. Tvarcos vedėju išrinktas J. Kunca. Iš valdybos raportas paaiškėjo, kad nariai jau baigia susimokėti duokles už 1961 metus.

Buvo laiskai iš „Vilnies“, Meno sąjungos ir bolininkų. Jie palikti apsvairstyti sekamame susirinkime, tai yra, balandžio mėnesį.

Nutarta surengti Tėvų dienos paminėjimą birželio 18 dieną. J. Kunca išdavė raportą iš atsiėvusio „Laisvės“ suvažiavimo. Raportas patiko. Visi pasižadėjo daugiau daryti „Laisvės“ paramai.

Mūsų kuopa prašo kitas kolonijas nieko nerengti birželio 18 dieną, bet dalyvauti mūsų parėngime.

Gautas pranešimas, kad LDS 5-tos apskrities suvažiavimas įvyks balandžio 30 dieną, Waterburyje. Bus proga susitikti su kitų kolonijų lietuviais ir pasitarti veiklos reikalais. J. Kunca

CARDENO NUOMONĖ APIE KENEDĮ

Mexico City. — Buvęs Meksikos prezidentas generalas Lazaro Cardenas sakė kalbą universiteto studentams. Jis išreiškė viltį, kad Jungtinių Valstijų prezidentas Kenedis laikysis realistinės politikos — tarsi su Tarybų Sąjungos vadu Chruščiovu ir supras Lotynų Amerikos žmonių reikalus.

SCRANTON, PA.

Jau buvo rašyta, kad mainierių unijos 1-mo disrikto prez. August J. Lippi buvo teistas ir rastas kaltu trimis prasikaltimais, neskaitant federalės valdžios kaltinimo už nesumokėjimą taksų \$87,000. Bet kada pono Pippi advokatai padavė kasaciją, tai, rodos, tas pats teisėjas, kuris nuiteisė jį, surado, kad Lippi vienu kaltinimu buvo neteisėingai nuteistas, tai taji apkalbinimą atmetė arba panaikino. Dabar gi jo advokatai reikalauja, kad ir anie du kaltinimai būtų panaikinti. Kitaip sakant, jei ko gero, liks nekaltas, kaip avinėlis, nepaisant, kad buvo prikišęs savo nagus prie Knox kasyklos katastrofos, kur žuvo 12 darbininkų. Kaip tik to ir buvo tikėtasi. Pamenu posakį: rublis kalba, rublis tyli.

Kada tai tik vien Scrantono mieste kietosios anglies kasyklose dirbo virš 10 tūkstančių darbininkų. Gi visame Lackawanna paviete dirbo ne mažiau kaip 35,000 darbininkų ir, veikiausia, ne nepagalvojo, kad kada nors tų darbų nebėliks. Bet štai 1960 metų vasario mėnesį visame paviete buvo likę tik 2,200 mainierių, o šių metų vasario mėnesį liko jau tik 1,200. Tai taip nusigvyveno kietosios anglies industrija.

Ir jeigu minėtam paviete 1960 metais viso buvo dirbančių \$5,000, tai tą patį metą buvo ir 14,200 nedarbo pašalpa imančių. Gi nedarbo, biuro vedėjas džiaugiasi, kad šiemet bendrųjų skaičius sumažėjo 200. Vienok, nedarbo pašalpa imančių dar vis yra 14,3 procentų. Bet čia dar nėra priskaitomi mainieriai, kurie gyvena iš tos mizernos mainierių pensijos, o jų čia yra daug šimtų, jei ne tūkstančių.

Kovo 3-čią d. Old Forge miestelyje jaunas motociklistas Juozas Gromelskis, 23 metų, kaip nors pralenkęs sunkvežimį, išvažiavo iš kelio ir nusivertė į stačią pakalnę, ir Lackawanna upe, kuri per atolaidį buvo aukščiau pakilus, ir žuvo. Motociklį surado greitai po įvykusios nelaimės, bet žuvusio lavoną surado tik kovo 21, nors ieškotojai dėjo dideles pastangas surasti lavoną greitai.

Wilkes-Barre, Pa., kovo 21 dieną mirė J. B. Frantz, nedagyvenęs vienos dienos iki 109 metų. Tai gražus metų kūgis!

Dar vienas kapas supiltas senajai kartai. Kovo 27

d. supylėm kapą ant Elenos Buzienės palaikų. Buzienė ilgus metus gyveno Scrantone ir prigulėjo pažangiosiose draugijose ir veikė. Bet prieš apie dvidešimt metų išsikėlė gyventi pas dukras į Waterbury, Conn., ir ten, rodos, prigulėjo prie pažangių draugijų.

Buzienė ilgai sirgo ir prieš trejus metus pergyveno operaciją, o prieš pusmetį paralyžius ją paguldė į lovą, iš kurios jai neteko atsikelti. Ir taip po sunkios ir ilgos ligos ji užbaigė savo gyvenimo kelionę, palikdama tris dukras, visos gyvena Waterbury, ir sūnų, gyvenantį Scrantone.

Kadangi Elenos vyras Juozas Buza miręs jau prieš apie 30 metų ir kuri palaiką palaidoti lietuvių tautinės katalikų parapijos kapinyne, tad ir Elenos palaikus parvėžė ir paguldė šalia josios mylimo Juozo. O kadangi tiesiog iš Waterburio josios palaikus atvežė į kapus, tai labai mažai kas suspėjo sužinoti apie Buzienės mirtį, ir mažai kas galėjo dalyvauti ir suteikti jai paskutinį atsisveikinimą pas jos kapą.

Išsėkis, Elena, ramiai, užbaigusi savo gyvenimo kelionę, o dukroms ir sūnui gili užuojauta. I. Vieniūžis

Camden, N. J.

Mūsų žmoneliai yra labai įbauginę gatvinės spaudos ir televizinių komentatorių, kad jeigu tik išgirsta kanuolės šūvi, tai tiesiog įpuola į desperaciją.

Panašiai atsitiko prieš kelias dienas. Kur ten Atlanto pakraštį pasigirdo kanuolių šūviai, žmonės persigandę puolė prie telefonų ir ėmėsi klausinėti, kas ten darosi, ar jau mus užpuolė rusai komunistai. Tais klausimais tapo užkimšta policijos stotis ir kitos įstaigos negalėjo naudotis telefonais visą dieną, kadangi jų įstaigos buvo užkimštos bereikalingais klausinėjimais isterijos pagautų piliečių. Pasirodė, kad ten buvo išbandomos kanuolės ant kariško laivo, kuris buvo ką tik pastatytas Camdeno laivų statykloje.

Matote, kaip greit žmonės tampa isterijos pagauti, kai juos prigązdina visoki melagiai.

Turėjau garbės lankyti ALDLD 6-tos apskrities komiteto posėdyje kovo 26 d., Rusų klube, Philadelphiaj. Šitame posėdyje komitetas pasidalino darbais. At-

sisakius Kazlauskui toliau sekretoriauti, jo vietą užėmė camdenietis A. J. Pranaitis. Kiti trys tapo užgirti tie patys. Baltimore-tis pirmininku, chesterietis Lipčius išdininku ir philadelphietė Mulokaitė finansų sekretore.

Tarp kitų sumanymų ir tarimų tapo nutarta surengti išvažiavimą ar pikniką. Tam reikalui išrinkta komisija: Lipčius, Pranaitis ir Puodis. Vietą ir dieną nustatys komisija.

Mūsų LLD 133 kuopos nariai rengėsi važiuoti į „Laisvės“ auksinio jubilėjaus koncertą. Bet pasirodė, kad pas mus Philadel-

phioj tą pačią dieną Grybas rody iš Lietuvos pa-veikslius. Taigi dabar jau nusitarėm dalyvauti Philadelphiajioj vietoj Niujorko.

Čia pasirodo, kad kas nors neapgalvotai sutaisė tuos du parengimus tą pačią dieną. Juk, rodos, yra pakankamai dienų visiems parengimams. Tie patys draugai juk negali kartu pribūti šen ir ten.

Camdenietis

Dawley, Anglija. — Šio miesto Taryba pasiskolino iš Tar. Sąjungos \$1,000,000 namų statybai, mokant po 5 proc. Anglų bankai reikalauja 6 nuosimčių.

Bostono Apylinkei

Massachusetts Moterų Sąryšio konferencija įvyks šių metų Balandžio-April 16, 11 val. ryto, 318 Broadway, So. Boston, Mass. Organizacijos malonėkiti prisijusti delegatus.

VALDYBA

Detroit, Michigan

BANKETAS

PAMINĖJIMUI LAIKRAŠČIO „LAISVĖS“ AUKSINIO JUBILIEJAUS

Ivyks, Sekmadienį

Balandžio 9 April

Pradžia 6-tą valandą vakare

Salėje 4097 Porter

ĮZANGA IŠ ANKSTO PERKANT BILIETĄ \$1.50

Prie durų perkant bilieto kaina \$1.75

Kviečiame visus į paminėjimą „Laisvės“ 50 metų sukakties bei auksinio jubilėjaus. Bus geri valgiai ir linksma atmosfera.

Rengėjai

Baltimore, Md.

Balandžio 9 d. LLD 25 kuopa rengia naujų iš Lietuvos filmų rodyimą. Jie bus pirmu kartu rodomi Baltimoreje. Gražūs, spalvoti ir įdomūs filmai. Jų pavadinimai: 1 — „Atlante“ (žveju gyvenimas), 2 — „Lietuvos Menininkų ir Literatūros Dekada Maskvoje“, 3 — „Tarybų Lietuva“, 4 — „Dainų šventė Lietuvoje.“

Mylintieji matyti Lietuvos gyvenimą ir įsigyti gerų įspūdžių pasižymėkite dieną ir laiką —

Filmai bus rodomi salėje

703 Ponca St., sekmadienį, balandžio 9 April, 2 val.

Privažiavimas busu 20-tu Dundalk

2 blokai nuo 4900 Eastman Ave.

Įėjimas nemokamas.

Kviečia Rengėjai

Lawrence, Mass., ir Apylinkė

Šaunus

BANKETAS

RENGIA MAPLE PARK BENDROVĖ

Sekmad., Balandžio 9 April

Pradžia 1:30 popiet

Tai bus pirmas šių metų pavasarinis parengimas — Atidarymas Maple Parko

Bus Maple Parke, Methuen, Mass.

Visi būkite šiame bankete, nes viskas priruošta aptarnavimui geras pietumis. Kurie nebūsite, gailėsitės.

Kviečia Rengėjai

JAV jau sunaikins 1,400 įvairių laivų

Washingtonas. — Laikė Antrojo pasaulinio karo Jungtinės Valstijos pasistatė tūkstančius laivų armijos ir jos reikmenų gabenimui. Po karo tūkstančius karo ir transporto laivų pastatė upėse, jūrų įlankose ir laukė "reikalui", tai yra, jeigu vėl kiltų karas. Dabar daugelis jų jau surūdiję, susenę, kad abejotina, ar jie ko verti. Federal Marine Board ruošiasi 1,000 "Liberty" ir 400 kitokių laivų parduoti sulaužymui. "Liberty" laivai yra po 10,000 tonų įtalpos. Kiekvieno pastatymui JAV išleista po \$1,780,000. Parduos kiekvieną už \$60,000, jeigu tik gaus.

Japonijos prekės ir nedarbo reikalai

Washingtonas. — Jau pora metų pasisakę už boikotavimą iš Japonijos vyriškų drabužių, apavų ir eilės kitų prekių. Sakoma, kad būk sulaukus tų prekių įveikimą, tai galėtų sumažinti nedarbą mūsų šalyje. Bet Jungtinių Valstijų prekybos departamentas mano, kad tai klaidingas nusistatymas. Nėra galima nei vienai didelei valstybei gyvuoti ir su kitomis neturėti prekybos. 1960 m. Japonija pirkė iš Jungtinių Valstijų už \$1,300,000,000 įvairių prekių, o JAV pirkė Japonijoje tik už \$1,100,000,000.

Varšuva. — Lenkijos liaudies vyriausybė sako, kad jeigu reikės reakcinius katalikų viršininkus suvaldyti, tai jie to susilauks. Tai atsakymas į kardinolo Wyszyńskiego grasinimus.

Iš Lietuvos

Naujos mokyklos 1961 metais

—Kas naujo įvyks mokyklų statyboje 1961 metais? — tokiu klausimu ELTOS korespondentas kreipėsi į švietimo ministro pavaduotoją J. Valentinavičių.

—Sėkmingas liaudies švietimo pertvarkymas, — pasakė Valentinavičius, — daug priklauso nuo mokyklų materialinės bazės. Todėl šiemet mokyklų statyba mūsų respublikoje įgis žymiai didesnę užmojų, negu ankstesniais metais. Mokyklų ir vaikų įstaigų statybai išskirta 8,5 milijono rublių, arba 40 procentų daugiau, negu pernai.

Išskirti asignavimai leidžia užbaigti visus ankščiau pradėtus statyti mokyklų pastatus. Naujaisiais mokslo metais apie 15 tūkstančių moksleivių peržengs 20 naujų mokyklų slenkčius. Be to, dabar numatyta pradėti statyti penkis kartus daugiau mokyklų, negu praėjusiais metais. Šios pereinamosios mokyklų statybos bus užbaigtos iki 1962—1963 mokslo metų.

Naujuose mokyklų pastatuose moksleiviams sudaromos visos sąlygos ne tik sėkmingai mokytis, bet ir įgyti gamybinius įgūdžius.

PRANEŠIMAS

Massachusetts Moterų Sąjūdo suvažiavimas įvyks balandžio 16-tą, 318 Broadway, South Boston, Mass., 11 val. ryto. Organizacijos malonė prisijūti delegacijai į suvažiavimą. Valdyba (26-27)

Iš lietuvių kriaucių susirinkimo

Amalgamėtų kriaucių unijos 54 skyriaus narių mėnesinis susirinkimas laikytas kovo 22 d., 11-27 Arion Pl., Brooklyne. Narių susirinko mažai. Dabartinė skyriaus valdyba susideda iš jaunų energingų žmonių. Nepaisant kokių įsitikinimų jie yra, bet iniijinius reikalus svarsto labai rimtai. Valdyba susirinkusiems skundėsi, kad ragina eilinius narius lankyti skyriaus susirinkimus, bet jie vistiek nelanko. Iš kelių šimtų skyriaus narių lanko susirinkimus tik apie penkiasdešimt.

Nors lietuviškų kriaucių kontraktorių liko tik du, bet lietuvių kriaucių 50-tas skyrius dar gyvuoja. Dar turi daug narių ir pinigų. Daug 54 skyriaus narių dirba kitataučių dirbtuvėse.

Nutarė turėti pikniką liepos mėnesio pabaigoje. Delegatas Uberevičius raportavo, kad labai mažai yra darbų ne tik pas lietuvius, bet ir pas kitataučius. A. Matulis pardavė "dyleriui" savo biznį (siuvyklą).

Ch. Nečūnskas

Palaidotas Petras Vilčinskas

Petras Vilčinskas gyveno 458 Suydam St., Brooklyne. Kovo 20 d. sodino gėlę savo darže. Staiga sukniubo ir mirė nuo širdies smūgio. Palaidotas kovo 24 d. su bažnytinėmis apeigomis Šv. Kazimiero kapinėse, Farmingdale, L. I. Paliko dideliame liudėsų žmoną ir sūnų ir daug artimų giminių bei draugų. Petras gimė ir augo Lietuvoje, Vilkaviškio mieste. Prieš pirmąjį pasaulinį karą atvyko į Ameriką, į Brooklyną, ir čia gyveno, dirbo įvairius darbus, kokius tik galėjo gauti. Taipgi darbuosio įvairiose lietuvių pašalpinėse draugystėse iki sulaukė 66 metų ir mirties.

Ch. Nečūnskas

Šimtmetis Ševčenkos mirties minėjimas

Pereitą sekmadienį Ukrainiečių bendras komitetas suruošė šimtmetinį liaudies poeto - rašytojo kovotojo Taraso Ševčenkos mirties minėjimą. Didžioji Webster Hall Manhattane prisipildė publika. Ir lietuvių nemažai dalyvavo.

Programą atidarė Ukrainiečių jungtinis choras. Toliau sekė prakalbos apie Taraso Ševčenkos gyvenimą, kūrybą ir kovas už liaudies reikalus. Kalbėtojais aiškino, kad Ševčenko gimęs ir augęs ir daugiausia laiko praleidęs Ukrainoje, apie ją daugiausia ir poezijos sukūręs. Bet jis tūlą laiką gyvenęs ir Vilniuje.

Kalbėjo ukrainiečių laikraščio "Ukrainiečių žinios" redaktorius Leon Tolopko, žymusis amerikietis artistas Rockwell Kent, Ukrainos delegacijos narys Jungtinės Tautos Yuri Melnyčuk, dienraščio "Ruski gos" redaktorius B. Borisov, lenkų veikėjas K. Nowacki, Baltarusijos atstovas.

Antroji programos dalis susidėjo iš dainų ir šokių. Gražiai dainavo ukrainiečių jungtinis choras, solistė

Maria Dmytryšyna, Ukrainiečių moterų choras. Ukrainiečių šokėjų grupė netrimis atvejais pasirodė. Programa buvo gana ilga. Prasidėjo tuoj po 3 val. ir tęsis net iki 8 val. vakaro. J. G.

KARININKAI DUMIA ŽMONĖMS AKIS

Washingtonas. — Pentagono karininkai, o ypatinai štabo viršininkas generalas Lymanas L. Lemnitzeris, dumia žmonėms akis, pasakodami, kad būk yra "galimas apribėjimas karas tam tikrame plote". Jie jaučia, kad liaudis bijosi didelio karo, tai pasakoja apie "mažąjį".

Washingtonas. — JAV karininkai reikalauja dar \$1,800,000,000 apsiginklavinimui. Jie sako, būk "TSRS toli pralenkus JAV apsiginklavinimą".

PRANEŠIMAI

BROOKLYN, N. Y. LDS 1-os kuopos susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 4 d., 7:30 val. vakare, "Laisvės" salėje 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Kurie duoklės neužmokėtos, malonėkite atnešti ir užsimokėti, kad nesusipenduotumėt. Valdyba (26-27)

OZONE PARK, N. Y. LDS 13 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 5 d., 7:30 val. vak., 102-02 Liberty Ave. Prašome visus narius dalyvauti susirinkime ir kurie dar nemokėję duoklių stengitės užsimokėti. Prot. sekr. (26-27)

BROOKLYN, N. Y. LDS 46 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 5 d., 7:30 val. vak., Laisvės svetainėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke. Visi kuopos nariai prašomi dalyvauti. Turime kuopos reikalų, kuriuos reikės aptvartyti. Komitetas (26-27)

BROOKTON, MASS. ALDLD 6-tos kp. mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio (April) 3 d., pradžia 7:30 val. vakare, Liet. Tautiško Namų kambaryuose. Visi nariai prašomi dalyvauti, o ypatie, kurie dar nesate užsimokėję už 1961 m. duoklę. G. Shimaitis (26-27)

BROOKTON, MASS. Banketas ir koncertas Atžymėjimui "Laisvės" auksinio jubiliejaus bei 50 metų sukakties jos gyvavimo Montello Vyrų Dailės Grupės rengia koncertą ir banketą. Liet. Taut. Namų bus užimtos abi svetainės. Virsutinėje bus koncertas, apatinėje banketas. Įvyks balandžio (April) 23 d., 1:30 val. popiet. Šie parengimai yra sumanyti Massachusetts valstijos LMS apskrityse. G. Shimaitis (25-26)

OZONE PARK, N. Y. Lietuvių Namų Bendrovės direktorių susirinkimas įvyks pirmadienį, balandžio 3. Pradžia 7:30 val. vakare. Svarbu visiems direktoriams dalyvauti, nes reikia prisirengti prie šėrininkų suvažiavimo, kuris įvyks balandžio 29 d. J. G. (25-26)

CLEVELAND, OHIO LLD 22 kuopa rengia margučių bei atvelykio vakarą su vakariene balandžio 8-tą dieną, 6-tą valandą, LDS Klubui svetainėje, 9305 St. Clair Ave.

Rengimo komisija maloniai kviečia dalyvauti ne tik vietinius, bet ir apylinkinius. Čia draugiškai praleisite vakarą su gražiais margučiais, šokiais ir kitokiomis žaislėmis ir dovanėlėmis.

Selmininkės rūpestingai ruošiasi viskuo patenkinti atsilankiusius. Lauksime gražaus svečių skaičiaus. A. S. (25-26)

COSMOS TRAVEL BUREAU

Skelbia EKSKURSIJĄ Į LIETUVĄ

APŽIURĖK MIESTUS—APLANKYK GIMINES. Specialios grupinės ekskursijos ruošiamos lėktuvais arba laivais.

DVI SPECIALIOS KELIONES su M. S. BATORY I LENINGRADĄ Balandžio 13 ir liepos 11, 1961

Vietų skaičius ribotas. Reikia rezervuoti iš anksto.

Mes taip pat padedam atkelti jūsų gimines iš USSR

Smulkmenų ir pilnesnių informacijų rašykite arba skambinkite

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc. 45 West 45th Street New York 36, N. Y.

Telefonas Circle 5-7711

Bellmore, L. I.

Nuoširdi padėka

Kovo 20 d., 8 val. ryto, sulaukęs 81 metų amžiaus, staigiai mirė Andrius Raulušaitis. Palaidotas Pine Lawn kapinėse.

Mes norime išreikšti širdingiausią padėką giminiams, draugams ir pažįstamiems už gėles, simpatiją ir užuojautą liudėsio valandose.

Tariame širdingą padėką Didžerekam, jų sūnui ir šeimai; Graibienėi, jos sūnams ir šeimoms; Povilui Armalirio šeimai; Masilionienėi ir abiem Gaškauskams. Dėkui Kazilionienėi už gražią kalbą ir eiles koplyčioje ir kapinėse. Visų jūsų užuojauta pasiliks mūsų atmintyje.

Amelia Raulušaitienė, velionio žmona.

Duktė, žentas, sūnus, marti ir anūkai.

TAR. SAJUNGA IRENGĖ JAMENUI PRIEPLAUKĄ

Moskva. — Virš 300 tarybinių specialistų nuo 1958 metų vadovavo darbams įrengimui Hodeidoje prieplaukos. 1960 m. dar darbai einant, jau ten buvo sustoję 1,500 įvairių tautybių laivų. Dabar jau prieplauka baigta. Ji randasi Jamene, ant Raudonosios jūros kranto.

Varšuva. — Lenkijos liaudies respublika jau turi 30,000,000 gyventojų.

Po miestą pasidairius

Nuo 1961 metų pradžios žydų Rabbinical Seminary, Forest Hills, jau įvyko penki padėgimai ir keli knygų naikinimai. Gaisrai padarė \$30,000 nuostolių, o knygų sunaikinta \$3,000 vertės.

Buvo manyta, kad tai antisemitų darbas. Bet dabar ten pat suėmė studentą Pesachą Pasternacą, 21 m. amžiaus, kuris prisipažino, kad jis tą atliko.

New Yorke įvyko arių paradas, bet teisėjas uždraudė jame dalyvauti arių rašytojui Brendan Behanui. Jersey City majoras Charles Witkowskis pasikvietė Behaną pas jį dalyvauti. Jie abu važiavo atvirame automobilyje. Behanas pareiškė: "O visgi viename gale Holland tunelio dar yra laisvė, tai aš pasirinkau laisvės galą".

Dabar New Yorko miestas turi 7,781,984 gyventojų.

PARCELS TO RUSSIA

Susidite maisto, medžiagų, arba bile ką jūs norite, į Rusiją per mūsų seną, patikimą ir patyrusią organizaciją. Greitas ir mandagus patarnavimas. Muitas ir kiti mokesčiai apmokami čia. Jūsų giminėms nereikia nieko mokėti. Klauskite kaunų sąrašo.

USAM CORPORATION

104 W. 29th St., New York 1 Tel. CHickering 4-7898

jus. Iš jų 1,087,931 yra negrų rasės žmonės. New Yorke daugiausiai negrų gyvena, kaip bent kuriame kitame mieste. Po New Yorko seka Chicago su 812,673, o Philadelphia yra trečioje vietoje su 529,240 negrų gyventojų.

Nurembergas, Vakarų Vokietija. — Susidaužė Čekoslovakijos keleivinis lėktuvas ir žuvo 52 žmonės.

Leningradas. — Rudėniop Leningrado baletas iš 120 asmenų vyks į Kanadą ir Jungtines Valstijas, kur išbūs 12 savaitių.

Mirtis Amerikos lietuvių žymaus vado

Leono Prūseikos

Yra didelis nuostolis visuomenei

Reiškiu gilią užuojautą jo giminei ir tūkstančiams jo draugų

IGNAS SUTKUS
Brooklyn, N. Y.

BROOKLYN, N. Y.

Septynmetė sukaktis, kai mirė

Jonas Puodžiūnas

Kovo dvidešimt devintoji—gilias prisiminimo diena.



Jonas Puodžiūnas mirė, bet jo šiltas draugiškumas gyvena ir šiandien. Mirtis užgesė jo gyvybę, o ne atmintį tų, kurie pasilieka vykdyti jo pageidavimus.

Lai tavo tauri širdis būna mums amžinas priminimas, įkvėpimas dirbti—vykdyti tavo idealą.
BROLIS

LAISVĖS AUKŠINIO JUBILIEJAUS KONCERTAS

Rengia "Laisvės" Auksinio Jubiliejaus Atžymėjimo Komitetas

Ivyks Šeštadienio Vakara

Balandžio 8 April

New National Hall, 261 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

Labai Įvairi ir Įdomi Programa:



Aido choras, vadovaujamas Mildred Stensler, daug metų dalyvavęs "Laisvės" koncertuose, yra pasirengęs dalyvauti ir šiame, jubiliejiname koncerte.

Suzanna Kazokaitė, dramatiškas sopranas

Augustinas Iešmantas, baritonas

Ukrainų šokėjų Grupė

Julius Krasnickas, tenoras

Elena Brazauskienė, sopranas

Daina Chalkis, akordeono solistė

Dar bus viena ekstra dainininkė ir atvyks garbingų svečių

Koncertas prasidės 6-tą valandą vakare. Bilietas \$2.00 asmeniui (taksai įskaityti)